«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

Бекітілді / Утверждено
Академиялық кенесінің хаттамасымен /
Протоколом Академического совета
№ 3 от «26» декабря 2019

MU-03-58-08

бітіру жұмысын (жобаны) орындау бойынша /
по выполнению выпускной работы (проекта)

Әзірледі / Разработала		
Гигиена және эпидемиология курсымен Қоғамдық денсаулық сақтау кафедрасы меңгерушісінің м. а. / И.о. заведующего кафедрой общественного здравоохранения с курсом гигиены и эпидемиологии	(қолы / подпись)	**Л. Оракбай**

Басылым 01 / Издание 01

Алматы, 2019

Өзгерістерді тіркеу парағы /
Лист регистрации изменений

№	Параграф / Параграф	Өзгерістер жасалды / Вносимые изменения	Күні / Дата	Аты-жөні, қолы / И. Фамилия, подпись
1	2	3	4	5

Мазмұны /
Содержание

	бет / стр.
1. Жалпы ережелер	4
2. Процессті жүзеге асыру тәртібі	7
2.1. Бітіру жұмысын (жобаны) ресімдеуге қойылатын жалпы талаптар	7
2.2. Плагиат мәніне тексеруге бітіру жұмысын (жобасын) ұсыну	12
2.3. Дипломдық жұмысты (жобаны) орындауға қойылатын талаптар)	13
2.4. Дипломдық жұмыс (жоба) тақырыбына қойылатын талаптар	13
2.5. Дипломдық жұмысты (жобаны) жазу тәртібіне қойылатын талаптар	13
2.6. Дипломдық жұмыстың (жобаның) құрылымы мен мазмұнына қойылатын талаптар	14
2.7. Дипломдық жұмысты (жобаны) қорғауға ұсыну тәртібі	18
2.8. Дипломдық жұмысты (жобаны) қорғау тәртібі	19
2.9. Диссертацияны (жобаны) орындауға қойылатын талаптар	20
2.10 Диссертацияны (жобаны) дайындауға ғылыми басшылық	21
2.11 Диссертация тақырыбына қойылатын талаптар	22
2.12 Диссертацияның (жобаның) құрылымы мен мазмұны	22
2.13. Диссертацияға (жобаға) қойылатын талаптар	24
2.14 Диссертацияның ғылыми жетекшісінің пікірі және диссертацияға (жобаға) рецензентің рецензиясы	25
2.15. Диссертацияны (жобаны) қорғау	26
3. Құқығы	27
4. Жауапкершілігі	28
Келісу парағы	55
1. Общие положения	29
2. Порядок осуществления процесса	32
2.1. Общие требования к оформлению выпускной работы (проекта)	32
2.2. Представление выпускной работы (проекта) на проверку на предмет плагиата	37
2.3. Требования к выполнению дипломной работы (проекта)	38
2.4. Требования к тематике дипломной работы (проекта)	38
2.5. Требования к порядку написания дипломной работы (проекта)	39
2.6. Требования к структуре и содержанию дипломной работы (проекта)	40
2.7. Порядок представления на защиту дипломной работы (проекта)	43
2.8. Порядок защиты дипломной работы (проекта)	44
2.9. Требования к выполнению диссертации (проекта)	45
2.10 Научное руководство подготовкой диссертации (проекта)	46
2.11 Требования к тематике диссертации (проекта)	47
2.12 Структура и содержание диссертации (проекта)	48
2.13. Требования к диссертации (проекту)	50
2.14 Отзыв научного руководителя диссертации и рецензия рецензента на диссертацию (проект)	51
2.15. Защита диссертации (проекта)	52
3. Права	53
4. Ответственность	54
Лист согласования	55

1. Жалпы ережелер

1.1. «Қазақстан – Ресей медициналық университеті» ТБО (бұдан әрі – университет) бітіру жұмысын (жобасын) орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар (бұдан әрі – ӘН) шығару жұмысын (жобаны) дайындау, жазу және ресімдеу процесін регламенттеу мақсатында әзірленген, оның ішінде: тақырыпты таңдау, ақпарат жинау, зерттеу материалдарын талдау және қорыту, рецензиялау және қорғау.

1.2. Нормативтік сілтемелер*:

1.2.1) Халықаралық стандарттар:

ISO 9001 «Сапа менеджменті жүйесі. Талаптар».

ISO 21001 «Білім беру ұйымдары – Білім беру ұйымдарына арналған менеджмент жүйесі – пайдалану бойынша талаптар мен басшылық».

1.2.2) «Мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда құжаттау, құжаттаманы басқару және электрондық құжат айналымы жүйелерін пайдалану ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің №703 Қаулысы.

1.2.3) «Оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру ережесін бекіту туралы»Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрінің бұйрығы.

1.2.4) «Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрінің бұйрығы.

1.2.5) «Білім берудің барлық деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрінің бұйрығы.

** Егер сілтемеде құжаттың даталы басылымы көрсетілсе, онда тек осы нұсқа ғана қолданылады. Патенттелмеген сілтемелер үшін сілтеме құжатының соңғы қолданыстағы нұсқасы (кез келген түзетулерді қоса алғанда) қолданылатын болып табылады.*

1.3. Қолдану саласы

Осы ӘН талаптары күндізгі оқу нысаны бойынша бакалавриат және магистратура білім алушыларына қолданылады.

1.4. Мүдделі тараптар:

Мүдделі тараптар:	Қажеттілік және күту
1	2
Сыртқы аудиторлар	Сыртқы аудитті жүргізудің тиімділігін арттыру
Деканаттар	Бітіруші курстардың дипломдық жұмыстарын қорғау бойынша функцияларды үйлестіру және бақылау
Кафедралар	Мемлекеттік емтиханды өткізу және өткізу үшін жағдайлардың болуы жөніндегі нақты ұйым
Емтихан комиссиясы	Мемлекеттік емтиханды уақтылы хабардар ету, ұйымда нақтылық және өткізу үшін жағдайлардың болуы
Бакалавриат түлектері	Емтихан комиссиясы жұмысының (жобасының) ашықтығын қамтамасыз ету
Магистратура түлектері	Емтихан комиссиясы жұмысының (жобасының) ашықтығын қамтамасыз ету

1.5. Терминдер, қысқартулар және анықтамалар.

1.5.1) Әдістемелік нұсқауларда мынадай терминдер мен олардың анықтамалары қолданылады:

Терминдер, қысқартулар	Анықтамалар
1	2
Кіріспе	Жұмыстың кіріспе бөлімі, онда зерттелетін тақырыптың өзектілігі мен жаңалығы, оның теориялық және практикалық маңыздылығы, тақырыптың медицина мен практикалық денсаулық сақтау дамуының қазіргі жағдайы мен перспективаларына сәйкестігі, зерттеудің мақсаты мен міндеттері баяндалады.
Бітіруші кафедра	Мамандану пәндері бойынша оқу және әдістемелік жұмыстарды жүргізетін тиісті оқу мамандығы немесе бағыты бойынша мамандарды даярлауға және шығаруға жауапты кафедра дипломдық жұмыстарға (жобаларға), диссертацияларға басшылықты жүзеге асырады, кәсіптік практиканы өткізуді ұйымдастырады және білім алушыларды қорытынды мемлекеттік аттестаттауға қатысады.
Бакалавриат	Тиісті білім беру бағдарламасы бойынша кемінде 240 академиялық кредиттерді міндетті түрде игере отырып, «бакалавр» дәрежесін бере отырып, кадрлар даярлауға бағытталған жоғары білім деңгейі.
Библиография	Әдебиеттерді зерттеу жұмысында пайдаланылған әдебиеттер тізімі
Дипломдық жұмыс (жоба)	Студенттің білім беру бағдарламасының бейініне сәйкес өзекті проблеманы өз бетінше зерттеу нәтижелерін қорытуды білдіретін бітіру жұмысы.
Қорғау	Бакалавриат, магистратура түлектерінің бітіру жұмысын (жобасын) мемлекеттік аттестаттау комиссиясының отырысында көпшілік алдында ұсынуы.
Кредит	Білім алушының, оқытушының, клиникалық тәлімгердің оқу жұмысы (жобасы) көлемінің біріздендірілген өлшем бірлігі.
Магистр	Магистратураның білім беру бағдарламаларын меңгерген адамдарға берілетін дәреже.
Магистрант	Магистратурада оқитын адам.
Магистратура	Тиісті білім беру бағдарламасы бойынша кемінде 60-120 академиялық кредиттерді міндетті түрде игере отырып, «магистр» дәрежесін бере отырып, кадрлар даярлауға бағытталған жоғары оқу орнынан кейінгі білім деңгейі.
Магистрлік диссертация	Ғылыми-педагогикалық магистратура магистрантының бітіру жұмысы өзіндік ғылыми зерттеу болып табылады, таңдалған білім беру бағдарламасы саласындағы өзекті мәселенің теориялық және/немесе практикалық әзірлемелері бар, ғылым мен техниканың заманауи теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктеріне негізделген.
Магистрлік жоба	Таңдалған білім беру бағдарламасының өзекті проблемасының қолданбалы есебін шешуге мүмкіндік беретін теориялық және(немесе) эксперименталдық нәтижелері бар өзіндік зерттеу болып табылатын бейіндік магистратура магистрантының бітіру жұмысы.

1	2
Плагиат	Қағаз немесе электрондық тасымалдағышта жарияланған бөтен мәтінді дереккөзге сілтеме жасамай немесе сілтеме болған кезде жұмыста пайдалану, бірақ қарыз алудың көлемі мен сипаты жұмысты немесе оның қандай да бір бөлімдерін орындаудың дербестігіне күмән туғызған кезде. Плагиат негізгі мәтінді сөзбе-сөз баяндау, сондай-ақ басқаның парафраз-баяндау деп танылады. мәтіннің мазмұнын өзгертпестен сөздер мен сөйлемдерді ауыстыра отырып, мәтіннің мазмұнын өзгертпестен.
Қорғауалды	Магистранттың университеттің бітіруші кафедрасының отырысында диссертация ұсынуы.
Дәйексөздеу	Жұмыс мәтініне қандай да бір құжаттан немесе әдеби көзден үзінді енгізу

1.5.2) әдістемелік нұсқауларда келесі қысқартулар қолданылады:

Қысқартулар	Терминдер
1	2
МАК	Мемлекеттік аттестаттау комиссиясы
Диссертация	Магистрлік диссертация
ББББК	Білім беру бағдарламалары комитеті
БжҒМ	Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрлігі
ӘН	Бітіру жұмысын (жобаны) орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар
НҚА	Нормативтік-құқықтық акті
Университет	МЕЕБМ «Қазақстан-Ресей медицина университеті»

1.6. Осы үдеріске жетекшілік ететін топ-менеджерлер академиялық қызмет жөніндегі проректор және ғылыми және клиникалық жұмыс жөніндегі проректор болып табылады.

1.7. Енгізілетін нысандар

1.7.1) Осы әдістемелік нұсқаулар келесі нысандарды іске қосады:

Нысаны	Нысанның атауы
1	2
F-MU-03-58-08-01	Дипломдық жұмыстың тақырыбын және ғылыми жетекшісін бекітуге өтініш
F-MU-03-58-08-02	Дипломдық жұмысты (жобаны) дайындау кестесі
F-MU-03-58-08-03	Дипломдық жұмысты орындауға тапсырма
F-MU-03-58-08-04	Дипломдық жұмыстың (жобаның) мұқабасын ресімдеу
F-MU-03-58-08-05	Дипломдық жұмыстың (жобаның) титулдық парағын ресімдеу
F-MU-03-58-08-06	Дипломдық жұмыстың (жобаның) мазмұны
F-MU-03-58-08-07	Пайдаланылған әдебиеттер тізімі
F-MU-03-58-08-08	Диплом жұмысына пікір
F-MU-03-58-08-09	Диплом жұмысына рецензия
F-MU-03-58-08-10	Магистрлік диссертацияның тақырыбын және ғылыми жетекшісін бекітуге өтініш
F-MU-03-58-08-11	Магистрлік диссертацияға тапсырма
F-MU-03-58-08-12	Магистрлік диссертацияның титулдық парағын ресімдеу
F-MU-03-58-08-13	Магистрлік диссертацияның мазмұны
F-MU-03-58-08-14	Магистрлік диссертацияға пікір
F-MU-03-58-08-15	Магистрлік диссертацияға рецензия

2. Процесті жүзеге асыру тәртібі

2.1. Бітіру жұмысын (жобаны) ресімдеуге қойылатын жалпы талаптар

2.1.1) Бітіру жұмысы (жобасы) компьютер мен принтерді пайдалана отырып, А4 форматындағы ақ қағаз парағының бір жағында бір интервал арқылы баспа тәсілімен орындалуы тиіс. Шрифт – TimesNewRoman, қарапайым, 14 кегль. Бітіру жұмысының (жобасының) мәтінін келесі өрістердің өлшемдерін сақтай отырып басу керек: сол жағы – 30 мм, жоғарғы жағы – 20 мм, оң жағы – 10 мм және төменгі жағы – 20 мм. Түрлі гарнитура қаріптерін қолдана отырып, белгілі бір терминдерге, формулаларға, теоремаларға назар аударудың компьютерлік мүмкіндіктерін пайдалануға рұқсат етіледі.

2.1.2) Дипломдық жұмыстың (жобаның) көлемі 40 беттен кем болмауы тиіс. Ғылыми-педагогикалық магистратура түлектерінің диссертация көлемі 70 беттен кем болмауы тиіс. Бейіндік магистратура түлектерінің диссертация көлемі 50 беттен кем болмауы тиіс. Аталған шығарылым жұмысының (жобасының) көлеміне қосымшалар енгізілмейді.

2.1.3) Түрлі гарнитура қаріптерін қолдана отырып, белгілі бір терминдерге назар аударудың компьютерлік мүмкіндіктерін пайдалануға рұқсат етіледі. Бітіру жұмысын (жобасын) орындау тәсіліне қарамастан басылған мәтіннің сапасы және иллюстрацияларды, кестелерді, басып шығаруды ресімдеу олардың нақты ойнату талаптарын қанағаттандыруы тиіс.

2.1.4) Бітіру жұмысын (жобасын) дайындау барысында табылған жаңылыс, жаңылыс және графикалық дәлсіздіктер ақ бояумен және сол жерде түзетілген мәтінді (кестені) машинкамен басу тәсілімен немесе қолмен жазу тәсілімен (қара сиямен немесе қара тушпен) түзетуге рұқсат етіледі.

2.1.5) Мекемелердің, ұйымдардың, фирмалардың тектері, атаулары, бұйымдардың атауы және бітіру жұмысында (жобада) жеке аттары түпнұсқа тілінде келтіріледі. Өз аттарын транслитерациялауға және ұйымдардың атауларын бітіру жұмысын (жобасын) жазу тіліне аударуға жол беріледі.

2.1.6) Бітіру жұмысының (жобасының) құрылымдық элементтерінің атаулары «мазмұны», «Нормативтік сілтемелер», «Анықтамалар», «Белгілер мен қысқартулар», «Кіріспе», «Қорытынды», «Пайдаланылған әдебиеттер тізімі» жұмыстың (жобаның) құрылымдық элементтерінің тақырыптары болып табылады.

2.1.7) Бітіру жұмысын бөлімдер мен бөлімшелерге бөлу керек. Әрбір бөлім мен кіші бөлім аяқталған ақпаратты қамтуы тиіс. Бөлімдердің атаулары жиынтығында жұмыстың (жобаның) тақырыбын ашуға тиіс, ал бөлімшелердің атаулары жиынтығында тиісті бөлімді ашуға тиіс.

2.1.8) Бөлімдер мен бөлімшелердің атаулары олардың мазмұнын анық және қысқаша көрсетуі тиіс.

2.1.9) Бөлімдер мен бөлімшелердің атаулары абзацтық шегіністен бас әріппен соңында нүктесіз, астын сызбай басылуы керек (мәтінді теңестіру – ені бойынша, бөлімдер мен бөлімшелердің атаулары жартылай қалың бөлумен ресімделеді). Егер атау екі сөйлемнен тұрса, оларды нүктемен бөледі.

2.1.10) Бітіру жұмысының (жобасының) бөлімдері барлық құжат шегінде нүктесіз араб цифрларымен белгіленген және абзац шегінісі жазылған реттік нөмірлері, теңестіру – беттің ені бойынша болуы тиіс. Бөлімшелер әрбір бөлімнің шегінде нөмірленуі тиіс. Кіші бөлім нөмірі нүктемен бөлінген бөлім мен кіші бөлім нөмірлерінен тұрады. Бөлімше нөмірінің соңында нүкте қойылмайды. Бөлімдер екі және одан да көп бөлімдерден тұруы мүмкін.

2.1.11) Бітіру жұмысының (жобасының) беттері барлық мәтін бойынша толассыз нөмірлеуді сақтай отырып, араб цифрларымен нөмірлеу керек. Беттің нөмірі беттің төменгі бөлігінің ортасында нүктесіз қойылады.

2.1.12) Титул парағы беттердің жалпы нөмірленуіне қосылады. Бет нөмірі титул бетіне қойылмайды. Times New Roman бет нөмірлеу шрифті, 14 кегль, туралау-ортасында.

2.1.13) Жеке парақтарда орналасқан кестелер бітіру жұмысының (жобасының) беттерінің жалпы нөмірленуіне қосылады. Кесте көрсеткіштерді салыстырудың жақсы көрнекілігі мен ыңғайлылығы үшін қолданылады. Кестенің атауы оның мазмұнын көрсетуі, дәл, қысқа болуы тиіс.

Мысал

1-кесте. 2003-2012 жж. кезеңінде аудандар бөлінісінде Шығыс Қазақстан облысының барлық халқының жүгінуі бойынша алғашқы аурушаңдық (1000 тұрғынға шаққанда)

№ рр	Қала және аудан атауы	Жыл		
		2003	2004	2005
Ескерту – ҚР ДСМ статистикалық жинағының деректері бойынша жасалды [20]				

Егер мәтіннің, кестелердің немесе графикалық материалдың мазмұнына түсіндірме немесе анықтамалық мәліметтер қажет болса, ескертулер дипломдық жұмыста келтіріледі.

«Ескерту» сөзін абзацтан бас әріппен басып шығару және астын сызу керек.

Ескертпелерді тікелей мәтіндік, графикалық материалнан кейін немесе осы ескертпелер жататын кестеде орналастыру керек. Егер ескерту біреу болса, онда «ескерту» сөзінен кейін сызықша қойылады және ескерту бас әріппен жазылады. Бір ескерту нөмірленбейді. Бірнеше ескертуді нүктесін қоюсыз ретімен араб цифрларымен нөмірлейді. Кестеге ескерту кестенің соңында кестенің аяқталуын білдіретін сызықтың үстінен орналастырылады.

Барлық кестелерге бітіру жұмысында сілтемелер болуы тиіс. Сілтемеде оның нөмірін көрсете отырып, «кесте» жазу керек. Көп жолдар бар кестені басқа параққа (бетке) тасымалдауға болады. Кестенің бөлігін басқа параққа (бетке) ауыстырған кезде «жалғасы» деген сөзді жазады және кестенің нөмірін көрсетеді, мысалы: «1-кестенің жалғасы».

2.1.14) Бітіру жұмысының (жобасының) бөлімдері барлық құжат шегінде нүктесіз араб цифрларымен белгіленген және абзац шегіне жазылған реттік нөмірлері болуы тиіс. Бөлімшелер әрбір бөлімнің шегінде нөмірленуі тиіс. Кіші бөлім нөмірі

нүктемен бөлінген бөлім мен кіші бөлім нөмірлерінен тұрады. Бөлімше нөмірінің соңында нүкте қойылмайды. Бөлімдер екі және одан да көп бөлімдерден тұруы мүмкін.

2.1.15) Бітіру жұмысының (жобасының) әрбір бөлімін жаңа парақтан (парақтан) бастау керек. Бір бөлімнің ішіндегі кіші бөлімдер бір-бірімен мәтіннен екі жолға шегіну арқылы бөлінеді.

Мысал:

1. Міндетті сақтандыру ұғымы. Міндетті сақтандыру түрлері

1.1 Міндетті сақтандыру ұғымы және оның ерекшеліктері

1.2

1.3

2. Құқық жүйесіндегі инвестициялық құқықтың орны

2.1 Инвестициялық құқықты құқықтық реттеудің мәні мен әдісі

2.1.15) Бітіру жұмысының (жобасының) беттерін және бітіру жұмысының (жобасының) құрамына кіретін қосымшаларды нөмірлеу толассыз болуы тиіс. Бітіру жұмысының (жобасының) мәтінінде барлық қосымшаларға сілтемелер берілуі тиіс. Қосымшалар оларға сілтеме ретінде мәтінде орналастырылады. Әрбір қосымшаны жаңа беттен бастап, беттің ортасында «қосымша» сөзі мен оның белгісі көрсетіледі. Қолданба бас әріппен жеке жолмен мәтінге қатысты симметриялы жазылатын тақырып болуы тиіс. Егер жұмыста бір қосымша болса, онда оны белгілемеуге жол беріледі.

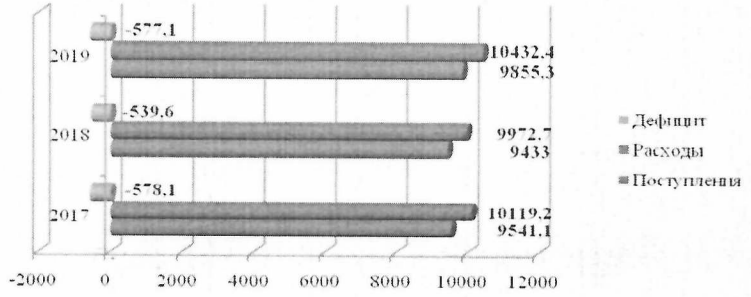
2.1.16) Жеке парақтарда орналасқан иллюстрациялар (сызбалар, карталар, графиктер, схемалар, диаграммалар, фотосуреттер) шығару жұмысы (жобасы) беттерінің жалпы нөмірленуін қамтиды, олар алғаш рет айтылған мәтіннен кейін немесе келесі бетте орналастыру керек. Иллюстрациялар компьютерлік, соның ішінде түрлі-түсті болуы мүмкін. Барлық иллюстрацияларға жұмыста сілтемелер берілуі тиіс.

Қосымшалардың иллюстрацияларынан басқа, иллюстрацияларды араб цифрларымен тура нөмірлеу арқылы нөмірлеу керек. Егер сурет бір болса, онда ол «1-сурет» деп белгіленеді, «сурет» сөзі және оның атауы жолдың ортасында орналасады.

Иллюстрациялар, қажет болған жағдайда, атауы және түсіндірме мәліметтері болуы мүмкін (сурет астындағы мәтін). «Сурет» сөзі және оның атауы түсіндірме деректерден кейін орналастырылады және мынадай түрде орналастырылады: 1-сурет Қазақстан Республикасы халқының науқастануы.

Иллюстрацияға сілтеме жасау кезінде «1-суретке сәйкес» деп жазу керек.

Мысал:

Сурет 1 Қазақстан Республикасы халқының аурушаңдығы.
Ескерту ҚР ДСМ 2013-2017 жылдарға арналған статсборник деректері.

2.1.17) Бітіру жұмысы (жобасы) орыс немесе қазақ тілінде ұсынылады.
2.1.18) Библиография қорытындыдан кейін негізгі мәтіннен кейін орналастырылады. Пайдаланылған дереккөздерге сілтемелер шаршы жақшада келтіріледі []. Бір көзге бірнеше рет сілтеме жасалған жағдайда, көздің реттік нөмірінен басқа, тік жақшада тиісті беттер қойылады. Мәтіндегі сілтемелердің нөмірленуі Пайдаланылған әдебиеттер тізіміндегі дереккөздің нөміріне сәйкес болуы тиіс (әр дереккөзде өз нөмірі болуы тиіс). Білім алушы бөтен материалды авторға және қарыз алу көзіне сілтеме жасамай пайдаланған жағдайда бітіру жұмысы оны қайта қорғау құқығынсыз қараудан және қорғаудан алынады.
2.1.19) Тізім бойынша дереккөздің нөмірін мәтінде айтылғаннан кейін бірден, тік жақшаларға сілтеме Пайдаланылған әдебиеттер тізімінде көрсетілген реттік нөмір қоя отырып көрсету қажет. Жұмыста әдеби көздерден алынған дәйексөздер, иллюстрациялар, кестелер пайдаланылса, онда дереккөздің реттік нөмірімен қатар бет нөмірі көрсетілуі қажет. Дерек көздері туралы мәліметтерді дерек көздеріне сілтеме жасау тәртібімен дипломдық жұмыс мәтінінде орналастыру, нүктесіз араб цифрларымен нөмірлеу және абзац шегінісінен басу қажет.
Мысал:

[2, 21 б.], мұнда 2 – пайдаланылған әдебиеттер тізіміндегі дереккөздің нөмірі, 21-оқулық, монография және т.б. дәйексөз қайдан алынған беттің нөмірі.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімінде көрсетіледі:

2 Аканов А. А., Мейманалиев Т. С., Құлжанов М. Қазақстанның ұлттық денсаулық сақтау шотына және әлемдік тәжірибе. - Алматы, 2013. – 110 б.

Журналдарда жарияланған мақалалар, мақала беттерінің жалпы саны көрсетілген. Бұл жағдайда мақаланың өз беті, қай бетке дейін көрсетіледі (мысалы, 21-35 Б.)
Мысал:

Мақалаларға сілтемелер:

Аты-жөні. Мақаланың атауы // журналдың атауы. – Шыққан жылы. - Журнал нөмірі. - Автордың қандай беттен бастап қандай мақаласы бойынша.

Тотанов Ж. С. Қазіргі жағдайдағы ауылдық денсаулық сақтаудың өзекті мәселелері / / салауатты өмір салтын қалыптастырудың өзекті мәселелері, аурулардың алдын алу және денсаулықты нығайту. - Алматы, 2015. - №3. – С. 82-83

Конференция жинағына сілтеме:

Аты-жөні баяндама тезистерінің атауы / / конференцияның атауы: Материалдар жинағы / Жауапты редактор. - Томдар саны. - Конференцияны өткізу қаласы: Өткізілетін орны, Өткізілетін жылы – - Том. - Автордың қандай беттен бастап қандай мақаласы бойынша

Сүлейменов М. К. Ауыл аумақтарын сумен қамтамасыз ету мәселелерін шешудің заманауи гигиеналық тәсілдері / / Ғылыми-практикалық еңбектер жинағы. конференция: «Жоғары мектептің жетістіктері» Болгария, 2015. – Б. 29-30.

2.1.20) Шетелдік көздер түпнұсқа тілінде келтіріледі.

2.1.21) Жұмыстың барлық маңызды ережелері автормен өз сөздерімен баяндалады. Алайда, зерттеуде қандай да бір жағдайдың түсініктемесі қандай да бір көздерден алынған дәйексөз арқылы жасалады. Осыған байланысты студент дәйексөздер мен анықтамалық түсіндірмелерді рәсімдеудің негізгі ережелерін білу керек. Дәйексөз тек берілген материалдың шынайылығы, дәйектілігі немесе сенімділігі үшін, сондай-ақ құжаттың жағдайына, ғалымның немесе басқа автордың пікіріне, қандай да бір оқиғаға немесе фактіге сілтеме жасау туралы өз ойының дұрыстығын растау үшін қажет болған жағдайларда ғана қолданылады.

2.1.22) Білім алушы іс жүзінде жұмыс істеген алғашқы дереккөздерден ғана дәйексөз алу қажет: құқықтық актілер, монографиялар, мақалалар, журналдар мен газеттер хабарламалары және басқа да көздер. Келтірілген дәйексөздер мүлдем дәл болуы тиіс: мазмұнның, тұжырымдаманың, жекелеген сөздердің, олардың орналасу тәртібінің ешқандай өзгеруіне жол берілмейді. Жекелеген жағдайларда, егер ұстау өте ұзын болса немесе екінші дәрежелі сипаттағы сөздер немесе сөз тіркестері болса, ерекшелік түрінде, егер сөйлемнің мағынасы бұрмаланбайтын болса, бірнеше сөздерді немесе тұжырымдамаларды түсіруге (алып тастауға) жол беріледі. Бірақ жіберілген сөздердің орнына көп нүкте қойылады, ал жіберілген сөйлемдердің орнына - бұрыштық жақшадағы көп нүкте қойылады. Егер бірінші көз қандай да бір себеппен қол жетімсіз болса (кітапханаларда болмауы, сирек кітап, шет тіліндегі кітап және т.б.), онда басқа басылымда жарияланған дәйексөзді пайдалануға рұқсат етіледі, бірақ мәтінде, әдетте, бірінші көз көрсетіледі, ал Пайдаланылған әдебиеттер тізімінде - нақты ақпарат көзі көрсетіледі.

Жалпы ереже бойынша, бастапқы дереккөзден әріптік, нақты үзіндісі бар дәйексөз тырнақшаға салынады (жасалады).

Мысал, мәтінде:

Орыс заңгері С. А. Котляревский XX ғасырдың басында былай деп жазды:» құқықтық мемлекет негізгі саяси тапсырмалардың бірі болды « [1, б.6].

Пайдаланылған әдебиеттер тізімінде:

XX ғасырдың саяси және құқықтық ілімдерінің тарихы. – М., 2010. – 560 б.

2.1.23) Нормативтік құқықтық актілер былайша ресімделеді: нормативтік құқықтық актінің түрі, қабылданған күні, НҚА нөмірі, атауы, деректемелері ресми жариялау көзі, ал жақшада НҚА жаңарту мәртебесі, яғни соңғы өзгерістер күні көрсетіледі.

Мысал:

«Құқықтық актілер туралы» Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 6 сәуірдегі № 480-V Заңы – 08.04.2016. - №66 (28192) (06.04.2016 ж. жағдай бойынша).

«Соттардың азаматтық іс жүргізу заңнамасының кейбір нормаларын қолдануы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2003 жылғы 20 наурыздағы № 2 Нормативтік Қаулысы // ҚР Жоғарғы Сотының Бюллетені. – 2003. – № 4. – (20.05.2016 ж. жағдай бойынша).

Мынадай ресми сайттарға сілтеме жасауға жол беріледі: http://www.akorda.kz (ҚР Президенті), http://adilet.zan.kz (ҚР Әділет министрлігі), www.supcourt.kz (ҚР Жоғарғы Соты), http://online.zakon.kz бұл жағдайда сілтеме ресми сайтқа беріледі, ал жақшада НҚА жаңарту мәртебесі, яғни соңғы өзгерістер күні көрсетіледі.

Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы «Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 жылғы 11 желтоқсандағы № 648 бұйрығы // http://adilet.zan.kz/rus/docs/V1500012590 (29.02.2016 ж. жағдай бойынша).

2.1.24) «Нормативтік сілтемелер» құрылымдық элементі диссертация мәтінінде сілтеме берілген құжаттар тізбесін қамтиды. Сілтемелік стандарттар тізімі «осы диссертацияда келесі құжаттарға сілтемелер пайдаланылды» деген сөздерден басталады.

2.1.25) «Анықтамалар» құрылымдық элементі диссертацияда қолданылатын терминдерді анықтау немесе анықтау үшін қажетті анықтамалардан тұрады.

2.1.26) «Белгілеулер мен қысқартулар» құрылымдық элементі диссертацияда қолданылатын Белгілеулер мен қысқартулардың тізбесін қамтиды. Белгілеулер мен қысқартуларды жазу оларды диссертация мәтінінде келтіру тәртібімен немесе алфавиттік тәртіппен қажетті түсіндірмемен және түсіндірмемен келтіріледі. Анықтамалар, белгілеулер және қысқартулар «анықтамалар, белгілеулер және қысқартулар»бір құрылымдық элементте келтіріледі.

2.2. Плагиат мәніне тексеруге бітіру жұмысын (жобасын) ұсыну

2.2.1) Бітіру жұмысының (жобасының) ұсыныстардың мазмұны, негізділігі, ресімделуі бойынша белгіленген талаптарға сәйкестігін ғылыми жетекші тексереді. Ескертулер болмаған жағдайда ғылыми жетекші жұмысты плагиатқа және нормабақылау рәсімін жүргізу үшін жібереді.

2.2.2) Нормобақылау процедурасы бітіру жұмысын (жобасын) осы Әдістемелік нұсқауларға сәйкес ресімдеу бойынша талаптарға сәйкестігін тексеруді қамтиды. Нормалық бақылаудан өткеннен кейін дипломдық жұмыс алдын ала қорғау рәсімінен өту үшін шығарушы кафедраға ұсынылады.

2.2.3) Плагиаттың болуына немесе болмауына бітіру жұмысын (жобасын) тексеру рәсімі жазбаша оқу және ғылыми жұмыстарды жүргізу ережелеріне сәйкес жүргізіледі.

2.2.4) «Антиплагиат. ЖОО» алдау жолымен (әріптерді ауыстыру, көрінбейтін символдарды және т.б. пайдалану), ол дәлелденген жағдайда қорғауға жіберілмейді.

2.2.5) Жүйемен қалыптастырылған толық есеппен бірге сараптамалық қорытынды «Антиплагиат. ЖОО», қарыз алу көлемі мен көздері көрсетіле отырып МАК-қа беріледі.

2.2.6) Бітіру жұмысын (жобасын) алдын ала қорғау рәсімі білім алушылардың қатысуымен және міндетті түрде ғылыми жетекшінің қатысуымен, қажет болған жағдайда, ғылыми кеңесшілердің, бітірушілерді даярлау бағыты бойынша

шақырылған мамандардың қатысуымен кафедраның ашық отырысында өткізіледі. Алдын ала қорғау кафедра отырысының хаттамасымен ресімделеді.

2.3. Дипломдық жұмысты (жобаны) орындауға қойылатын талаптар)

2.3.1) Дипломдық жұмыс (жоба) студенттің өзіндік қорытынды ғылыми жұмысын білдіреді, онда ол өзінің оқу, ғылыми және практикалық жетістіктерін көрсетеді. Студенттің міндеті өзінің құзыреттілігін, іскерлігін, дағдыларын, сондай-ақ білім алу және ғылыми іздену қабілетін көрсету.

2.3.2) Дипломдық жұмысты (жобаны) жазу процесінің мақсаты-өзекті проблеманы ғылыми қисынды аяқталған зерттеу.

2.3.3) Дипломдық жұмыс ғылыми жетекшінің басшылығымен орындалады және келесі талаптардың біріне жауап беруі тиіс:

a) Денсаулық сақтау саласындағы ғалымдар, талдаушылар, практиктер жүргізген зерттеулер, жобалық шешімдер нәтижелерін жалпылау;

b) зерттелетін объект бойынша ғылыми негізделген теориялық тұжырымдар;

c) нақты міндетті шешуді қамтамасыз ететін ғылыми негізделген нәтижелерді қамтуы.

2.4. Дипломдық жұмыс (жоба) тақырыбына қойылатын талаптар

2.4.1) Дипломдық жұмыстың (жобаның) тақырыбы өзекті, ғылымның, денсаулық сақтаудың қазіргі жағдайы мен даму перспективаларына сәйкес болуы тиіс. Дипломдық жұмыстардың тақырыбын шығарушы кафедра әзірлейді, факультеттің ББК отырысында қаралады және бекітіледі. Сонымен қатар, тізбені құрастыру кезінде кафедраның ғылыми қызметінің негізгі бағыттары ескеріледі. Дипломдық жұмыстар тақырыптарының жалпы тізімі жыл сайын кемінде 30% жаңартылуы тиіс.

2.4.2) Дипломдық жұмыстың (жобаның) тақырыбын студент ғылыми жетекшімен келісе отырып, кафедра ұсынған үлгі тақырыптың тізімінен таңдайды. Сондай-ақ жұмыс (жоба) тақырыбын диплом алдындағы практикадан өту орнымен байланыстыру қажет. Студент ғылыми жетекшімен және кафедра меңгерушісімен келісе отырып, бастамашыл тақырыпты қалыптастыра және ұсына алады.

2.4.3) Дипломдық жұмыстың (жобаның) тақырыбын таңдағаннан кейін студент кафедра меңгерушісінің атына тиісті тақырыпты бекіту және ғылыми жетекшінің (F-MU-03-58-08-01).

2.4.4) Дипломдық жұмыстың (жобаның) тақырыбы бітірушінің алдындағы курстың соңында студентке бекітіледі және академиялық қызмет жөніндегі проректордың бұйрығымен бекітіледі. Бір тақырыпты бір жылы шыққан екі және одан да көп студентке бекітуге жол берілмейді.

2.4.5) Диплом алдындағы практика аяқталғаннан кейін дипломдық жұмыстың (жобаның) тақырыбы қажет болған жағдайда шығарушы кафедраның ұсынысы бойынша өзгертілуі, нақтылануы, түзетілуі мүмкін.

2.4.6) Студент және ғылыми жетекші тапсырмаға сәйкес дипломдық жұмысты (жобаны) дайындау кестесін (F-MU-03-58-08-02) және дипломдық жұмысты орындауға тапсырма (F-MU-03-58-08-03).

2.5. Дипломдық жұмысты (жобаны) жазу тәртібіне қойылатын талаптар

2.5.1) Дипломдық жұмысты (жобаны) жазу үшін кафедраның ұсынысы бойынша әрбір студентке ғылыми жетекші тағайындалады.
2.5.2) Дипломдық жұмыстардың (жобалардың) ғылыми жетекшілері болып профессорлар, доценттер, университеттің анағұрлым тәжірибелі оқытушылары тағайындалады, олардың ғылыми зерттеу саласы мен ғылыми жарияланымдары білім алушының мамандық бейініне сәйкес келеді.
2.5.3) Дипломдық жұмыстың (жобаның) ғылыми жетекшісі:
a) дипломдық жұмысты (жобаны) орындау үшін тапсырма береді;
b) студентке дипломдық жұмысты (жобаны) орындаудың барлық кезеңіне жұмыстың (жобаның) күнтізбелік кестесін әзірлеуге көмек көрсетеді;
c) студенттерге негізгі әдебиеттерді, анықтамалық және мұрағаттық материалдарды және тақырып бойынша басқа да дереккөздерді ұсынады;
d) студенттердің дипломдық жұмысты (жобаны) орындаудың күнтізбелік кестесін сақтауын ағымдағы бақылауды жүзеге асыратын кеңес беру кестесін белгілейді;
e) дипломдық жұмыстың (жобаның) барлық бөлімдерінің көлемін белгілейді және дипломшы мен консультанттардың жұмысын үйлестіреді.
2.5.4) Шығарушы кафедралар дипломдық жұмысты (жобаны) орындау басталғанға дейін студенттерді мамандық бойынша білім беру бағдарламаларына және осы нұсқауларға сәйкес дипломдық жұмысқа қойылатын талаптар белгіленетін әдістемелік нұсқаулармен әзірлеуі және қамтамасыз етуі тиіс.
2.5.5) Дипломдық жұмысты жазу барысында студент бекітілген тапсырмаға сәйкес ғылыми жетекшінің алдында есеп береді, ол туралы ғылыми жетекшінің тиісті белгісі қойылады, жекелеген ережелерді нақтылайды, оны іріктелген материалдармен, нормативтік актілермен, құжаттармен, практика материалдарымен және т.б. таныстырады. Студент ғылыми жетекшіні күнтізбелік кестенің орындалуы туралы үнемі хабардар етуі және оған танысу үшін бітіру жұмысын – бөліп немесе тұтастай беруі тиіс.
2.5.6) Дипломдық жұмыс мамандық бойынша әдебиетті терең зерделеу негізінде орындалады (оқулықтар, оқу құралдары, монографиялар, мерзімді әдебиеттер, дәрістік курстар, журналдар, соның ішінде шет тілдерінде, нормативтік әдебиеттер және т.б.).

2.6. Дипломдық жұмыстың (жобаның) құрылымы мен мазмұнына қойылатын талаптар

2.6.1) Өзінің мазмұны бойынша дипломдық жұмыс қолжазба түрінде нақты мамандық бойынша бітіруші курс студенті өз бетінше дайындаған ғылыми-зерттеу жұмысын білдіреді.
2.6.2) Дипломдық жұмыстың (жобаның) құрылымдық элементтері:
a) мұқаба;
b) сыртқы парағы;
c) тапсырма диплом жұмысын орындау бойынша;
d) мазмұны;
e) кіріспе;
f) негізгі бөлім;

g) қорытынды;
h) пайдаланылған әдебиеттер тізімі;
i) қосымша.

2.6.3) Мұқабада (F-MU-03-58-08-04) мынадай мәліметтер келтіріледі:
a) диплом жұмысы орындалған ұйымның (жобаның) атауы,
b) студенттердің аты-жөні,
c) дипломдық жұмыс (жоба) тақырыбының атауы,
d) жұмыс түрі – дипломдық жұмыс (жоба),
e) мамандық шифры мен атауы,
f) Қала, жыл.

2.6.4) Титул парағы (F-MU-03-58-08-05) дипломдық жұмыстың (жобаның) бірінші беті болып табылады және құжатты өңдеу және іздеу үшін қажетті ақпарат көзі болып табылады. Титул парағы Барлық көзделген деректемелерді қамтитын үлгілік бланкіде ресімделеді.

Титулдық парақта келесі мәліметтер келтіріледі:
a) диплом жұмысы орындалған ұйымның атауы (жоба),
b) дипломдық жұмыс орындалған кафедраның атауы (жоба),
c) кафедра меңгерушісінің бекіту қолы,
d) жұмыс түрі – дипломдық жұмыс (жоба),
e) дипломдық жұмыс (жоба) тақырыбының атауы: «…»,
f) мамандық шифры мен атауы,
g) сол жақ – «орындады» сөзі, оң жаққа қарама-қарсы студенттің аты-жөні көрсетіледі,
h) төмендегі жолда «ғылыми жетекші» жазылады және басшының тегі мен аты-жөні, ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы көрсетіледі,
i) төмен жолда «нормобақылау» деп жазылады,
j) қала, жыл.

2.6.5) **Дипломдық жұмысты орындауға тапсырма**, онда бастапқы материалдар мен көздер, студент әзірлеген сұрақтар тізімі, ұсынылған әдебиеттер тізімі, дипломдық жұмысты жазудың толық күнтізбелік кестесі көрсетілген. Тапсырма бір парақта бет және сырт жағында басылады.

2.6.6) Дипломдық жұмыстың (жобаның) мазмұны (F-MU-03-58-08-06) кіріспе, барлық бөлімдердің, бөлімшелердің реттік нөмірлері мен атаулары, Қорытынды, Пайдаланылған әдебиеттер тізімі және дипломдық жұмыстың (жобаның) осы элементтері басталатын беттердің нөмірлері көрсетілген қосымшалардың атаулары кіреді.

2.6.7) Дипломдық жұмыстың жауапты бөлігіне кіріспе, өйткені ол МАК тақырыпты одан әрі ашуға бағыттап қана қоймай, сонымен қатар оның барлық қажетті біліктілік сипаттамаларын қамтиды. Енгізу көлемі 3 беттен кем емес.

a) Студент дипломдық жұмыстың тақырыбын таңдауды анықтаған себептерді дәлелді негіздейді, яғни: денсаулық сақтаудың қандай басым міндеттерін шешуге байланысты таңдалған тақырып ғылыми зерттеулерді талап етеді және өзінің

дипломдық жұмысының шеңберінде міндеттердің қандай бөлігін шешуге ниетті екенін анықтауға жауап береді;

b) **Зерттеудің мақсаты мен міндеттері** ізденушінің диссертация тақырыбын ашатын бағыттарды анықтайды. Жұмыста қойылған Зерттеудің мақсаты-ізденуші өзінің ғылыми зерттеулеріне ұмтылады, яғни жұмыстың соңғы нәтижесі. Жұмыстың мақсаты әдетте диссертациялық зерттеу тақырыбының атауымен үйлеседі;

c) Дипломдық жұмыстың (жобаның) мақсаты ауруларды зерттеу, олардың эпидемиологиялық сипаттамасы, таралуын талдау, себептері және т. б. болуы мүмкін, сондай-ақ ауруларды диагностикалаудың, емдеудің және алдын алудың қолданылатын әдістерін жақсарту және жетілдіру бойынша практикалық ұсынымдар, ұсыныстар әзірлеу және т. б.; зерттеу мақсатын тұжырымдау әдетте кіріспеден басталады: «әзірлеу», «белгілеу...», «негіздеу...», «анықтау...» және т. б.;

d) Мақсатты қалыптастырғаннан кейін зерттеу міндеттері қалыптасады (жобаның міндеттері). Зерттеудің міндеттері қойылған мақсатқа жету үшін зерттеудің негізгі кезеңдерін анықтайды. Зерттеу міндеттерін тұжырымдау кезінде осы міндеттерді шешудің сипаттамасы диссертацияның тараулары мен параграфтарының мазмұнын құрайтынын ескеру қажет, олардың атаулары қойылған міндеттерге сәйкес келеді. Міндеттерді анықтау кезінде ғылыми зерттеулерді негізгі кезеңдерге бөлу және олардың мазмұнына сәйкес зерттеу міндеттерін тұжырымдау қажет. Әрбір кезеңге әдетте жеке міндет арналады. Шешілетін міндеттер тізімінде ұсақ міндеттерге ұсақтамай неғұрлым ірі міндеттерді бөлу қажет. Міндеттерді тұжырымдау әдетте мынадай сөздерден басталады: «зерттеу немесе зерттеу», «ұсыну», «талдау», «нақтылау және толықтыру», «негіздеу» және т. б.;

e) **Зерттеудің теориялық маңыздылығы** – бұл дипломдық жұмыс нәтижелерінің теориялық мәнін (қолданылуын) ашу, олардың қоғамда қалай қолданылуы мүмкін екендігін сипаттау. Әдетте зерттеудің теориялық маңыздылығын сипаттауды келесі түрде бастауға болады: «зерттеу жұмысының теориялық маңыздылығы Зерттеу нәтижелері қолданылуы мүмкін... үшін...»;

f) **Практикалық маңыздылығы** нәтижелердің (құндылығы) дипломдық жұмысты (жобаны) енгізудің міндетті бөлімі болып табылады, онда зерттеу нәтижелерін практикада қолдану көрсетіледі: алынған нәтижелерді практикалық пайдалану нәтижелері немесе оларды пайдалану бойынша ұсынымдар келтіріледі;

Алынған нәтижелердің практикалық мәні қысылған күйде келтіріледі.

g) Екі-үш ұсыныста пайдалану нысаны және пайдаланғанын растайтын құжаттардың деректемелері бар болған жағдайда көрсетілген зерттеу нәтижелерін практикалық пайдалану бойынша ұсынымдар немесе пайдалану сипатталады;

h) Зерттеу нәтижелерін практикалық пайдалану енгізу актісімен ресімделуі мүмкін, онда практикалық нәтижелер енгізілетін ұйымның жұмысында пайдаланылған дипломдық жұмыстың нақты нәтижелері көрсетіледі;

i) Нәтижелерді іс жүзінде пайдалану оларды оқу-әдістемелік әдебиетке (оқулықтар, оқу және әдістемелік құралдар және т.б.) қосумен расталуы мүмкін, бұл оқу және ғылыми мекемелерден алынған анықтамалармен расталады.

2.6.8) Дипломдық жұмыстың (жобаның) негізгі бөлігі:

a) Зерттелетін тақырып бойынша қол жетімді әдебиеттерді талдау жүргізілетін әдебиетке шолу; студент таңдаған мәселенің зерттелу дәрежесі ашылады, ол үшін шетелдік және отандық ғылыми қоғамдастықта белгілі ғылыми теорияларға шолу жасалады. Осы мақсатта студент әр түрлі ғалымдардың теориялық көзқарастарының аса маңызды сәттерін сипаттайды;

b) Тақырып бойынша әдебиеттерді шолу студенттің арнайы әдебиеттермен жан-жақты танысуын, оның көздерін жүйелендіру, оларды сыни тұрғыдан қарау, Елеулі бөліп көрсету, басқа зерттеушілердің бұрын жасаған бағалауын, тақырыптың қазіргі кездегі зерттелу жағдайында ең бастысы анықтауды көрсетуі тиіс. Дипломдық жұмыс әдетте тар тақырыпқа арналғандықтан, ізашарлардың жұмысына шолу тек таңдалған тақырып бойынша ғана емес, бүкіл мәселе бойынша емес, барлық мәселелер бойынша жасау керек. Мұндай шолуда студентке оқылғаннан белгілі болған және оның жұмысына жанама қатысы бар барлық нәрселерді баяндау да жоқ. Бірақ диплом жұмысының тақырыбына тікелей және тікелей қатысы бар барлық құнды Жарияланымдар аталуға және сыни бағалануға тиіс;

c) Қажет болған жағдайда әдеби шолуды бөлімдерге бөлуге болады, әрбір бөлім оның мазмұнына сәйкес аталды. Шолу көлемі-10-12 бет.;

d) **Зерттеу әдістері мен материалдары,** онда студент қандай әдістемелер мен зерттеу әдістері қолданылды. Зерттеудің барабар және тиімді әдістерін сауатты іріктеу проблеманы зерттеу тереңдігін анықтайды, қойылған міндеттерді шешуге көмектеседі және белгіленген мақсаттарға жетудің берік негізі болып табылады. Зерттеу әдістері (зертханалық, клиникалық, маркетингтік, әлеуметтік, статистикалық және т. б.) және зерттеу базасы көрсетіледі;

e) Орындалған жұмыстың (жобаның) мәнін, мазмұнын, әдістемесін және негізгі нәтижелерін көрсететін деректер келтірілген **өзіндік зерттеулердің нәтижелері.**

2.6.9) Дипломдық жұмыстың (жобаның) негізгі бөлігі, әдетте, бөлімдер мен бөлімдерге (тараулар мен параграфтар) бөлінеді. Әрбір бөлімнің соңында 2-3 тұжырымды тұжырымдаған жөн.

2.6.10) Көлемі 3-5 беттен кем емес қорытынды алынған қорытындылардың тізбекті, логикалық тұрғыдан үйлесімді мазмұндалуын және олардың кіріспеде қойылған және тұжырымдалған жалпы мақсат пен нақты міндеттермен арақатынасын қамтуы тиіс. Ол жария қорғау процесінде МАК-тың талқылауына және бағасына шығарылады. Қорытынды (қорытынды) дипломдық зерттеу нәтижелері бойынша қысқаша қорытындыларды, қойылған міндеттердің толық шешілуін бағалауды, зерттелген объекті бойынша нақты ұсыныстарды қамтуы тиіс. Негізгі бөлімнің көлемі-20-28 бет.

2.6.11) **Пайдаланылған әдебиеттер тізімі** ғылыми жұмыстарға қойылатын белгіленген талаптарға сәйкес рәсімделеді және ғылыми жұмыстарға қойылатын белгіленген талаптарға сәйкес ресімделген пайдаланылған ғылыми, оқу, мерзімді, заңнамалық-нормативтік, статистикалық, электрондық және басқа да көздердің тізбесін білдіреді және кемінде 50 көзді қамтуы тиіс:

а) Пайдаланылған әдебиеттер тізімінде (F-MU-03-58-08-07) 5 жастан аспаған заманауи басылымдар болуы тиіс.

b) осындай тізімге енгізілген әрбір әдеби дереккөзде дипломдық жұмыс мәтінінде көрініс табуы тиіс. Егер оның авторы қандай да бір қарызға алынған фактілерге сілтеме жасаса немесе басқа авторлардың жұмыстарын мысалға келтірсе, онда ол келтірілген материалдар қайдан алынған шаршы жақшада мәтін бойынша міндетті түрде көрсетілуі тиіс. Тізімге дипломдық жұмыс мәтінінде сілтеме жоқ және іс жүзінде пайдаланылмаған жұмыстарды қосуға болмайды. Дипломдық жұмысты жазу барысында дәйексөз алынған материалға ыңғайлы болу үшін бастапқы сілтемелерді бет бойынша жасауға болады.

2.6.12) Қосымшаға дипломдық зерттеуді орындауға байланысты қосымша немесе қосымша материалдар енгізіледі, олар негізгі бөлімде көрініс таппаған немесе дипломдық жұмыстың негізгі бөлігінің мәтінін бөгейтін. Дипломдық жұмыста қабылданған шешімдер, барлық мәліметтердің нақтылығы мен объективтілігі үшін диплом жұмысының авторы студент жауап береді.

2.7. Дипломдық жұмысты (жобаны) қорғауға ұсыну тәртібі

2.7.1) Алдын ала қорғаудан сәтті өткен және белгіленген талаптарға сәйкес ресімделген аяқталған дипломдық жұмысқа студент, ғылыми кеңесшілер қол қояды және ғылыми жетекшіге ұсынылады.

2.7.2) Ғылыми жетекші дипломдық жұмысқа пікір жазады (F-MU-03-58-08-08). Диплом жұмысын (жобасын) мақұлдаған жағдайда басшы оған қол қояды және қорғауға жіберу туралы өзінің жазбаша пікірімен бірге кафедра меңгерушісіне ұсынады. Дипломдық жұмысты (жобаны) мақұлдамаған жағдайда ғылыми жетекші оған қол қоймайды, бірақ жазбаша пікір жазады, онда дипломдық жұмысты (жобаны) қорғауға жібермеу туралы өз шешімін негіздейді.

2.7.4) Шығарушы кафедра қорғауға ұсынған дипломдық жұмыс рецензияға жіберіледі.

2.7.5) Рецензент дипломдық жұмысқа (жобаға) жазбаша рецензияны ұсынады (F-MU-03-58-08-09), онда зерттелетін тақырыптың өзектілігі, жаңалығы және практикалық маңыздылығы, дипломдық зерттеу тақырыбының маманды даярлау бейініне, берілетін академиялық дәреже мен берілетін біліктілікке сәйкестігі, жүргізілген зерттеудің дербестігі, тұжырымдар мен ұсынымдардың болуы, проблеманы шешу дәрежесі және зерттеудің аяқталуы көрсетілуі тиіс.

2.7.6) Рецензияда баллдық-рейтингтік әріптік жүйе бойынша бағаны және тиісті академиялық дәрежені беру және біліктілікті беру мүмкіндігін көрсете отырып, дәлелді қорытынды беріледі.

2.7.7) Ғылыми жетекшінің қорғауға жіберген, бірақ рецензент F – «қанағаттанарлықсыз» деген бағаға бағалаған дипломдық жұмысы жалпы шарттармен қорғалады.

2.7.8) Ғылыми жетекші қорғауға дейін он күн бұрын рецензиямен танысады және дипломдық жұмысты қорғау үшін МАК-қа пікірмен және рецензиямен жібереді. Рецензиямен танысқаннан кейін жұмысқа ешқандай өзгерістер немесе түзетулер енгізуге болмайды.

2.8. Дипломдық жұмысты (жобаны) қорғау тәртібі

2.8.1) Дипломдық жұмысты (жобаны) қорғау тәртібі Қазақстан Республикасы БҒМ бекіткен тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік ережелерімен анықталады.

2.8.2) Дипломдық жұмысты (жобаны) қорғау МАК-тың ашық отырысында оның мүшелерінің кемінде жартысының қатысуымен өткізіледі. Дипломдық жұмысты (жобаны) қорғау бітіруші кафедра студенттерінің, оқытушыларының қатысуымен көпшілік түрінде ұйымдастырылады. Қорғауға ғылыми жетекшіден басқа, базасында дипломдық зерттеу жүргізілген ұйымның өкілдері және басқа да мүдделі тұлғалар шақырылуы мүмкін.

2.8.3) Бір дипломдық жұмысты (жобаны) қорғау ұзақтығы, әдетте, бір студентке 30 минуттан аспауы тиіс. Дипломдық жұмысты (жобаны) қорғау үшін студент мемлекеттік аттестаттау комиссиясының алдында баяндама жасайды және 10 минуттан аспайды.

2.8.4) Дипломдық жұмысты (жобаны) талқылауға сұрақтар немесе сөз сөйлеу түрінде қатысушылардың барлығы қатыса алады.

2.8.5) Талқылаудан кейін комиссия хатшысы пікірді (қатысқан жағдайда ғылыми жетекші өзі сөйлей алады) және рецензияны оқиды. Пікірде және/немесе рецензияда ескертулер болған жағдайда студент олардың мәні бойынша дәлелді түсініктеме беруі тиіс.

2.8.6) МАК мүшелері қорғау нәтижелерін талқылағаннан кейін баға қояды. Дипломдық жұмысты қорғау нәтижелері баллдық-рейтингтік әріптік жүйе бойынша бағаланады. Бағалау шығарылған кезде ескеріледі:

a) зерттеу тақырыбының өзектілігі, оның елдің әлеуметтік-экономикалық дамуының мемлекеттік бағдарламаларымен байланысы;

b) берілген мақсат пен негізгі міндеттердің нақтылығы;берілген мақсат пен негізгі міндеттердің нақтылығы;

c) зерттеу құрылымының үйлесімділігі;

d) теориялық шолу мен ғылыми талдаудың толықтығы;

e) қолданылған әдістердің негізділігі: ғылыми, ақпараттық, әлеуметтік;

f) жұмыста жаңа ғылыми қадамдарды қолдану;

g) өздігінен зерттеу;

h) материалды баяндаудың сауаттылығы және жазбаша түсініктемелері;

i) жұмысты безендіру сапасы;

j) дипломдық жұмысты қорғаудағы баяндама сапасы;

k) МАК мүшелерінің сұрақтарына жауаптардың дұрыстығы мен толықтығы.

2.8.7) Дипломдық жұмысты (жобаны) қорғау нәтижелері әр студент бойынша жеке МАК отырысының хаттамасымен рәсімделеді және қорғау өткізілген күні жарияланады. МАК-тың барлық отырыстары хаттамаланады, хаттаманы шығарушы кафедра оқытушылары арасынан комиссия құрамында бекітілген МАК хатшысы толтырады.

2.8.8) Оң бағаны көтеру мақсатында дипломдық жұмысты (жобаны) қайта қорғауға жол берілмейді. «Қанағаттанарлықсыз» баға алған тұлғаларға дипломдық жұмысты

(жобаны) қайта қорғауға осы кезеңде қорытынды мемлекеттік аттестаттауға рұқсат етілмейді.

2.9. Диссертацияны (жобаны) орындауға қойылатын талаптар

2.9.1) Диссертация таңдалған мамандық бойынша «Магистр» академиялық дәрежесін алу үшін Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының талаптарына сәйкес өзі жүргізген ғылыми зерттеулер негізінде магистрант жазған бітіру біліктілік жұмысын ұсынады, ол магистранттың кәсіби біліктілік деңгейін және оның ғылыми таным әдіснамасын меңгеру дәрежесін, алған білімдерінің, іскерліктерінің сәйкестігін анықтайды., сәйкес мамандық бойынша Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес білім беру.

2.9.10) Диссертацияны магистрант оқу кезінде өзі жинаған материалдар бойынша рәсімдейді және магистранттың белгілі бір саладағы өз бетінше жүргізген ғылыми-зерттеу / эксперименталдық-зерттеу жұмысының нәтижелерін қорытуды білдіреді.

2.9.11) Диссертацияда автор қорғау үшін ұсынатын нәтижелер мен ғылыми ережелердің жиынтығы, ішкі бірлігі болуы, теориялық білім мен практикалық дағдыларды пайдалана отырып, автордың ғылыми ізденісті өз бетінше жүргізу, зерттеу мәселелерін анықтау және тұжырымдау, міндеттер қою және оларды шешу әдістерін таба білу қабілеті болуы тиіс.

2.9.12) Диссертацияның мазмұны теориялық зерттеулердің, ғылыми мәселелерді шешудің жаңа әдіснамалық тәсілдерін әзірлеудің, сондай-ақ қолданбалы сипаттағы міндеттерді шешудің нәтижелерін құрауы мүмкін. Жұмысты ресімдеу осы ӘН-дың тиісті бөлімдерінде жазылған талаптарға сәйкес болуы тиіс.

2.9.13) Диссертацияны дайындау және қорғау магистрлерді даярлаудың негізгі білім беру бағдарламасының оқу жоспарын іске асырудың маңызды құрамдас бөлігі болып табылады және орындауға міндетті. Диссертацияны дайындау барлық оқу мерзімі ішінде, ал оны қорғау-магистранттың қорытынды мемлекеттік аттестаттау кезеңінде жүзеге асырылады. Диссертацияны дайындау кезінде магистранттар қалыптасқан жүйелі және кәсіби құзыреттіліктерге сүйене отырып, өзінің кәсіби қызметінің міндеттерін заманауи деңгейде өз бетінше шешуі, арнайы ақпаратты кәсіби баяндауы, ғылыми дәлелдеуі және өз көзқарасын қорғауы тиіс.

2.9.14) Диссертацияны қорғау магистранттарды жоғары оқу орнында оқытудың қорытынды кезеңі болып табылады және денсаулық сақтау саласындағы нақты міндеттерді шешу кезінде білімді, іскерлікті, дағдыларды жүйелендіруге, бекітуге, тереңдетуге және тиімді қолдануға бағытталған.

2.9.15) Диссертацияны қорғау кезінде магистрант көпшілік алдында пікірталас және ғылыми идеяларды, ұсыныстар мен ұсыныстарды қорғау дағдыларын көрсетуі тиіс.

2.9.16) Диссертацияны автор өзі орындайды және рәсімдейді. Диссертация оның жеке алған нәтижелерін көрсетіп, қаралып отырған проблеманы шешуге бағытталуы тиіс.

2.9.17) Диссертация міндетті түрде рецензиялауға жатады. Рецензентті шығарушы кафедра ұсынады.

2.9.18) Диссертацияның қорытынды бағасын МАК оның ғылыми жетекшісін кері қайтарып алу, рецензиялау және көпшілік алдында қорғау нәтижелері бойынша қояды.

2.10 Диссертацияны (жобаны) дайындауға ғылыми басшылық

2.10.1) Әрбір магистрантқа қабылданғаннан кейін екі ай ішінде диссертацияны (жобаны) басқару үшін ғылым кандидаттары немесе докторлары немесе PhD докторлары қатарынан ғылыми жетекші тағайындалады.

2.10.2) Ғылыми жетекшінің міндеттері:

a) диссертация тақырыбының тұжырымын түпкілікті нақтылау және таңдауда көмек көрсетеді;

b) диссертация мәселесі бойынша білім алушыға жүйелі түрде кеңес береді;

c) диссертация тақырыбы бойынша теориялық және әдіснамалық зерттеу базасын әзірлеуге көмек көрсету;

d) әдебиетті таңдау, мәліметтерді жинау және ақпаратты іздеу және т. б. мәселелер бойынша кеңес беру;

e) қажет болған жағдайда басқа мамандардан кеңес алуды ұйымдастыруға жәрдемдесу;

f) диссертацияны дайындау барысын бақылауға және осы процесті басқаруды жүзеге асыру;

g) жұмыстың аралық нәтижелерін талқылау, қажетті ұсынымдарды дайындау және беру;

h) диссертацияның түпкілікті нұсқасын тексеруді жүзеге асыру;

i) диссертацияға қойылатын талаптарға сәйкестігі / сәйкес еместігі туралы қорытындымен бірге диссертацияға толық жазбаша пікір дайындау.

2.10.3) Магистранттың міндеттері:

a) ғылыми жетекшінің диссертацияны дайындау бойынша нұсқауларын орындау;

b) диссертация дайындау бойынша келісілген күнтізбелік жоспар-жұмыс кестесін сақтау;

c) ғылыми жетекшінің алдында диссертация тақырыбы бойынша атқарылған жұмыс туралы мерзімді (айына кемінде екі рет) есеп беруі;

d) ғылыми жетекшіні бұрын келісілген мерзімдердің бұзылуына әкеп соғуы мүмкін туындайтын мәселелер мен объективті жағдайлар туралы дер кезінде хабардар ету;

e) диссертация тақырыбы бойынша зерттеулердің аралық және қорытынды нәтижелерін, мәселелерді кәсіби талқылауға ықпал ететін ғылыми семинарлар, дөңгелек үстелдер, конференциялар, симпозиумдар және басқа да іс-шаралар жұмысына қатысу.

2.10.4) Ғылыми жетекші магистранттарға тұрақты кеңес беруді қамтамасыз ету мақсатында өз кеңестерін өткізу кестесін (апта күндері, уақыты) анықтайды.

2.10.5) Ғылыми жетекші мен магистрант арасындағы ақпарат алмасу олардың тікелей қарым-қатынасы арқылы, сондай-ақ қазіргі заманғы техникалық құралдарды (электрондық пошта, Интернет желісі) пайдалана отырып жүзеге асырылуы мүмкін; бұл ретте ақпаратты берудің қолайлы нысандары мен тәсілдері (қағаз және/немесе электрондық тасығыштарда) алдын ала ескертіледі.

2.11 Диссертация (жоба) тақырыбына қойылатын талаптар

2.11.1) Диссертация тақырыбын таңдау кезінде магистрант басшылыққа алуы тиіс:

a) оның денсаулық сақтау үшін өзектілігі;

b) кафедраның ғылыми қызығушылығымен;

c) зерттеу объектісі қызметінің нәтижелері туралы нақты деректерді алу және қол жеткізу мүмкіндігі;

d) магистранттың оны одан әрі кәсіптік қызметпен байланысты өз басымдықтары мен мүдделері;

e) диссертацияны орындау үшін қажетті ақпараттың тиісті көлемін болуымен.

2.11.2) Диссертациялардың ғылыми зерттеулерінің ұсынылатын бағыттарын (тақырыптарын) университеттің бітіруші кафедралары ұсынады және жүйелі түрде 30% - дан кем емес жаңартылуы тиіс.

2.11.3) Ғылыми зерттеулердің ұсынылатын бағыттарының тізбесіне денсаулық сақтау мәселелеріне қатысты неғұрлым өзекті мәселелер енгізіледі.

2.11.4) Тақырыпты таңдағаннан кейін оның атауы магистранттың диссертацияның тақырыбын және ғылыми жетекшісін бекітуге берген өтінішінде көрсетіледі (F-MU-03-58-08-10), қолы қойылған кафедра завучына беріледі.

2.11.5) Негіздемесі және құрылымы бар диссертацияның тақырыбы, диссертацияның аяқталу мерзімі көрсетілген диссертацияның орындалу жоспары, ғылыми жарияланымдардың, тағылымдамалардың жоспары (қажет болған жағдайда) магистранттың жеке жұмыс жоспарында көрсетіледі.

2.11.6) Магистрант және ғылыми жетекші диссертацияға (F-MU-03-58-08-11) тапсырма құрастырады.

2.12 Диссертацияның (жобаның) құрылымы мен мазмұны

2.12.1) Диссертацияның негізгі құрамдас бөліктері:

a) титульды парақ;

b) мазмұны;

c) нормативты сілтемелер;

d) анықтама;

e) таңбалану және қысқартулар;

f) кіріспе;

g) негізгі бөлім;

h) қорытынды;

i) пайдаланылған әдебиеттер тізімі;

j) қорытынды.

2.12.2) Диссертацияның титулдық парағы диссертацияның бірінші беті болып табылады және құжатты өңдеу және іздеу үшін қажетті ақпарат көзі болып табылады. Титулдық парақта келесі мәліметтер келтіріледі:

a) диссертация орындалған ұйымның атауы;

b) шектелген гриф (оның қажеттілігі болғанда);

c) диссертанттың тегі, аты, әкесінің аты;

d) жұмыстың атауы;

e) мамандық коды және атауы (жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім мамандықтарының жіктеуіші бойынша);
f) талап-арызды академиялық дәреже;
g) ғылыми жетекшінің (ғылыми кеңесшінің) тегі, аты-жөні, ғылыми/академиялық дәрежесі және атағы);
h) диссертацияның орындалу орны және аяқталу жылы.
2.12.3) Титул парағы диссертация беттерінің жалпы нөмірленуіне қосылады. Бет нөмірі титул парағында қойылмайды. Титул парағы қосымшаға сәйкес ресімделеді (F-MU-03-58-08-12). Титулдық парақта диссертанттың жеке қолы болуы тиіс.
2.12.4) Мамандық бойынша диссертацияның мазмұны (F-MU-03-58-08-13) кіріспені, барлық бөлімдердің, бөлімшелердің, тармақтардың реттік нөмірлері мен атауларын (егер олардың атаулары болса), қорытындыны, пайдаланылған дереккөздердің тізімін және диссертацияның осы элементтері басталатын беттердің нөмірлері көрсетілген қосымшалардың атауын қамтиды.
2.12.5) **Кіріспеде** зерттеуді таңдау себептері мен бүгінгі күні өзектілігі; тақырыптың әзірлену дәрежесі; Зерттеудің мақсаты мен міндеттері; зерттеудің объектісі мен мәні; зерттеудің теориялық және әдіснамалық негізі; зерттеу әдістері; диссертацияның ғылыми жаңалығы; қорғалатын ережелер; жұмыстың практикалық маңыздылығы; зерттеу нәтижелерін апробациялау және іске асыру; Жарияланымдар; диссертацияның құрылымы мен көлемі негізделеді. Шамамен енгізу көлемі-3-5 бет.
2.12.6) **Нәтижелерді апробациялау** – жұмыстың негізгі ережелері талқыланған семинарлар мен конференцияларға (санамалау) қатысудың көрінісі (сондай-ақ конференциялар мен ғылыми гранттар конкурстарына қатысу нәтижелері бойынша алынған дипломдар мен грамоталарды көрсету орынды).
2.12.7) **Негізгі бөлім құрамда болуы керек:**
a) Зерттелетін мәселенің теориялық аспектілері ашылатын **әдебиетке шолу.** Диссертацияның теориялық тарауымен жұмыс істеу барысында зерттеу мәселесі бойынша әдеби дереккөздерді зерттеу ғана емес, сонымен қатар әртүрлі авторлардың көзқарастарының ұқсастығы мен айырмашылықтарын анықтау, оларға талдау жасау және диссертацияның қандай да бір аспектілері бойынша өз ұстанымын негіздеу қажет. Диссертацияның осы бөлімінің көлемі 10-15 беттен кем болмауы тиіс;
b) **Зерттеу материалдары мен әдістері** зерттеу бағытының негіздемесін, зерттеу нысандары, материалдары мен әдістерін, ғылыми-зерттеу жұмысын жүргізудің таңдалған жалпы әдістемесінің сипаттамасын қамтитын зерттеу бағытын таңдауды қамтиды;
c) **Өз зерттеулерінің нәтижелері** қойылған міндетті шешудің толықтығын бағалауды және одан әрі жетілдіру жөніндегі ұсыныстарды және олардың алынған нәтижелердің дұрыстығын бағалауды, сондай-ақ денсаулық сақтау жүйесіндегі отандық және шетелдік жұмыстардың ұқсас нәтижелерімен салыстыруды қамтиды. Диссертацияның (жобаның) негізгі бөлігі таңдап алынған тақырыпқа сәйкес болуы және зерттеудің теориясын, әдістемесі мен әдістерін толық ашуы тиіс. Жүргізілген

зерттеудің мәнін түсіну үшін маңызды болып табылмайтын барлық материалдар қосымшаға шығарылады;

d) негізгі бөлігі араб цифрларымен нөмірленетін тарауларға және параграфтарға немесе бөлімдер мен бөлімшелерге бөлінуі тиіс. Тараулар параграфтардан тұрады, А параграфтар тармақтарға бөлінуі мүмкін. Әрбір тараудың, параграфтың немесе тармақтың атауы олардың мазмұнын көрсетуі тиіс. Тараулардың атаулары диссертацияның (жобаның) атауын тұтастай қайталамауы тиіс. Әрбір тарау (бөлім) жаңа беттен басталады;

e) зерттеу міндеттеріне сәйкес келетін әрбір тарау бойынша қорытындылардың болуы міндетті. Диссертацияның негізгі бөлігінің көлемі 35-40 беттен кем болмауы тиіс.

2.12.8) **Қорытынды** құрамында болуы керек:

a) диссертациялық зерттеу нәтижелері бойынша қысқаша шешімдер;

b) алға қойылған міндеттердің толық шешілуін бағалау;

c) ұсыныстар мен бастапқы мәліметтердің әзірлемелері бойынша нәтижелерді нақты қолдану;

d) техникалық-экономикалық тиімділікті бағалау;

e) осы саладағы үздік жетістіктермен салыстырғанда орындалған жұмыстың ғылыми деңгейін бағалау. Қорытынды көлемі – 3-5 бет.

2.12.9) **Пайдаланылған әдебиеттер тізіміне** диссертация тақырыбы бойынша жұмыс кезінде автор пайдаланған ақпарат көздерінің библиографиялық сипаттамасы енгізілуі тиіс. Ол негізгі мәтіннің соңында, қорытындыдан кейін орналастырылады. Әдебиеттер тізімі мәтіндегі сілтемелер бар барлық дереккөздерді, сондай-ақ автор диссертацияны дайындау кезінде нақты пайдаланған, бірақ сілтемелер мен сілтемелерде айтылмаған дереккөздерді қамтуы тиіс.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі **70-тен кем емес деректерден тұруы керек**.

2.12.10) **Қосымшаға** қандай да бір себептермен негізгі бөлімге енгізілуі мүмкін болмайтын орындалған диссертациямен байланысты материалдарды қосу ұсынылады.

2.13. Диссертацияға (жобаға) қойылатын талаптар

2.13.1) Диссертацияға (жобаға) қойылатын талаптар:

a) таңдап алынған зерттеу тақырыбының өзектілігі;

b) Мәселені әзірлеудің жоғары ғылыми-теориялық деңгейі, отандық және шетелдік ғылыми әдебиеттің түпнұсқалық көздерін белсенді пайдалану, оның ішінде – шет тілдерінде;

c) зерттеу бөліктерінің сәйкестігі, негізгі ережелердің практикалық денсаулық сақтаумен байланысы;

d) зерттеу қойылған міндеттерді шешу толықтығы;

e) материалды баяндаудың сауаттылығы, айқындығы және қисындылығы, оны қолданыстағы ережелерге сәйкес рәсімдеу;

f) жаңалық элементтерінің болуы.

2.13.2) диссертацияның қойылатын талаптарға сәйкестігі (немесе сәйкес еместігі) туралы шешімді ғылыми жетекші тұжырымдайды және дәлелдейді.
2.13.3) диссертацияның қойылатын талаптарға сәйкес еместігі туралы шешім қабылдауға негіз бола алады:
a) ғылыми жетекшіге диссертацияның түпкілікті нұсқасын берудің белгіленген мерзімдерін сақтамау;
b) тиісті сілтемелерді көрсетпей, диссертацияда плагиат элементтерінің болуы (бұрын курстық және бітіру біліктілік жұмыстары/жобалары қорғалған баспа және электрондық көздерден тікелей қарыз алу, кандидаттық және докторлық диссертациялар);
c) осы нұсқауларда келтірілген диссертацияны ресімдеуге қойылатын негізгі талаптарды сақтамау.
2.13.4) Диссертацияның қойылатын талаптарға сәйкестігі туралы оның қорытындысын растайтын ғылыми жетекшінің қолы жұмыстың титулдық парағына күні көрсетіліп қойылады.
2.13.5) Диссертацияны қорғауға жіберу / жібермеу туралы түпкілікті шешім оны алдын ала қорғау нәтижелері бойынша ғылыми жетекшінің қатысуымен кафедра отырысында қабылданады.

2.14 Диссертацияның ғылыми жетекшісінің пікірі және диссертацияға (жобаға) рецензентің рецензиясы

2.14.1) Диссертацияның соңғы нұсқасын алғаннан кейін кафедра сарапшысы болып табылатын ғылыми жетекші диссертацияға жазбаша пікір (F-MU-03-58-08-14), диссертацияның сапасын жан-жақты сипаттайды, оның оң жақтарын атап өтеді, магистрант жоймаған бұрын белгіленген кемшіліктерге ерекше назар аударады, МАК диссертациясын ұсыну мүмкіндігін немесе орынсыздығын дәлелдейді.
2.14.2) Пікірде ғылыми жетекші сондай-ақ кестеге сәйкес жұмыстардың орындалу ырғақтылығын, магистранттың адалдығын белгілейді, магистранттың диссертацияны орындау кезінде көрсеткен дербестік, белсенділік және шығармашылық көзқарас деңгейін анықтайды.
2.14.3) Пікірде диссертацияның ғылыми жетекшісі:
a) оның өзектілігі мен ғылыми жаңалығын, жұмыстың бұрын әзірленген аналогтардан принциптік айырмашылығын негіздейді;
b) диссертацияның мазмұнына, оның жекелеген бағыттарын сипаттай отырып, мынадай бөлімдер бойынша жалпы баға береді: шешімдердің түпнұсқалығы, бөлімнен бөлімге өту логикасы, қорытындылар мен ұсыныстардың негізділігі және т. б.;
c) магистрант-бітірушінің диссертацияның жалпы кестесін орындауда тәртіптілігін, сондай-ақ магистранттың жеке жоспарына сәйкес диссертацияның бөлімдерін ұсыну мерзімдерін сақтауын сипаттайды;
d) диссертацияның оң жақтарын егжей-тегжейлі сипаттайды және оның мазмұны мен ресімделуі бойынша ескертулерді, диссертацияны ықтимал пысықтау бойынша ұсыныстарды, бірлескен жұмыс кезеңінде ғылыми жетекшінің жойылған ескертулерінің тізбесін тұжырымдайды;

e) практикалық денсаулық сақтауға және оқу процесіне диссертация нәтижелерін енгізу саласын кеңейту бойынша өз ұсыныстарын береді, іс-шараларды енгізудің орындылығын, алынған тиімділікті бағалайды;
f) қорытындыда ғылыми жетекші диссертацияның жалпы деңгейі туралы өз көзқарасын баяндайды, одан кейін диссертацияның титулдық парағына қол қояды.
2.14.4) Магистрант пен консультанттар қол қойған аяқталған диссертация ғылыми жетекшіге ұсынылады, ол қарап, мақұлдағаннан кейін оған қол қояды. Басшының жазбаша пікірімен бірге диссертация оны сыртқы рецензиялауға жіберу туралы мәселені шешетін кафедра меңгерушісіне беріледі.
2.14.5) Қосымша объективті баға алу үшін тиісті білім саласындағы ғылым кандидаттарынан төмен емес ғылыми дәрежесі бар маманның диссертациясына сыртқы рецензиялауы жүргізіледі.
2.14.6) Рецензияда диссертация рецензенті (F-MU-03-58-08-15):
a) оның өзектілігі мен ғылыми жаңалығын, жұмыстың бұрын әзірленген аналогтардан принциптік айырмашылығын негіздейді;
b) диссертацияның мазмұнына, оның жекелеген бағыттарын сипаттай отырып, мынадай бөлімдер бойынша жалпы баға береді: шешімдердің түпнұсқалығы, бөлімнен бөлімге өту логикасы, қорытындылар мен ұсыныстардың негізділігі және т. б.;
c) диссертацияның оң жақтарын егжей-тегжейлі сипаттайды және оның мазмұны мен ресімделуі бойынша ескертулерді тұжырымдайды және міндетті түрде диссертацияның кемшіліктері;
d) диссертацияға баға және магистр академиялық дәрежесін беру туралы ұсыныс береді.
2.14.7) Рецензияның соңында рецензент жұмыс істейтін ұйымның мөрімен расталған рецензент атқаратын лауазымы, оның қолы көрсетіледі.
2.14.8) Рецензия рецензент жұмыс істейтін ұйымның бланкісінде осы ұйымның мөрі басылған болуы тиіс.

2.15. Диссертацияны (жобаны) қорғау

2.15.1) Диссертацияны қорғау сапасын арттыру мақсатында бітіруші-магистрант ғылыми жетекшінің басшылығымен баяндама дайындайды.
2.15.2) Баяндаманы дайындау кезінде баяндама материалдары мен иллюстрациялық материалдардың логикалық бірлігін қамтамасыз ету қажет. Баяндама материалында болуы тиіс:
a) Магистрант-түлектің МАК мүшелеріне үндеуі;
b) Диссертация тақырыбын ұсыну;
c) Мәселенің өзектілігі;
d) Зерттеу мақсаты;
e) Зерттеу міндеттері;
f) Зерттеудің ғылыми жаңалығы;
g) Зерттеудің практикалық құндылығы;
h) Зерттеу әдістері және нысаны;
i) Жұмыстың нәтижелері;

j) Шешімдер;
k) Практикалық ұсыныстар;
l) Жарияланған жұмыстың ендіру дәрежесі.

2.15.3) Қорғау процедурасына магистрант МАК мүшелеріне қысқаша реферат ұсынады. Реферат зерттеудің өзектілігі мен жаңалығын, диссертацияның мақсаттары мен міндеттерін, пайдаланылған материалдар мен зерттеу әдістерін, алынған нәтижелер мен оларды практикалық пайдалануды, енгізу дәрежесі мен жарияланған жұмыстардың санын, ғылыми конференцияларына қатысуды қамтуы тиіс.р.

2.15.4) Диссертацияны қорғауға оқу жоспарының барлық талаптарын орындаған білім алушылар жіберіледі.

2.15.5) МАК шешімдері жабық отырыстарда отырысқа қатысатын комиссия мүшелерінің жай көпшілік даусымен қабылданады. Диссертацияны бағалаудың қорытынды нәтижелері сол күні жарияланады.

3. Құқығы

3.1. Білім алушының құқығы бар:

3.1.1) кафедра ұсынған ғылыми зерттеу бағыттарынан бітіру жұмысының (жобасының) кез келген тақырыбын таңдау;

3.1.2) бітіру жұмысының (жобасының) тақырыбын таңдау кезінде ғылыми жетекшімен және кафедра меңгерушісімен келісе отырып, бастамашылық тақырыпты тұжырымдау және ұсыну;

3.1.3) ғылыми жетекшінің қорғауға жіберген, бірақ рецензент бағалаған бітіру жұмысын (жобасын) жалпы жағдайда қорғауға;;

3.1.4) бітіру жұмысын (жобасын) қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде қорғау;

3.1.5) жұмысты (жобаны) қорғауда заманауи техникалық құралдар мен ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласындағы жетістіктер негізінде мультимедиялық презентациялар түрінде электрондық ресурстарды пайдалану;

3.1.6) қиындық немесе күмән тудыратын мәселелер бойынша ғылыми жетекшімен кеңесу.

3.2. Ғылыми жетекшісінің құқығы:

3.2.1) білім алушының зерттеу бағытына сәйкес бітіру жұмысының (жобасының) тақырыбын және зерттеу практикасының базасын таңдау.

3.2.2) мемлекеттік білім беру стандарты мен практика бағдарламасында белгіленген талаптарға сәйкес зерттеу практикасына басшылық ету.

3.2.3) бітіру жұмысының (жобасының) орындалу барысы туралы ақпарат (есеп) алу (білім алушы жұмысқа адал қарамаған жағдайда тиісті шаралар қабылдау үшін).

3.2.4) білім алушының бітіру жұмысын (жобасын) қорғауға жіберілуін немесе жіберілмеуін жүзеге асыру.

3.2.5) бітіру жұмысының (жобасының) тақырыбы бойынша ғылыми кеңесшіні таңдау (қажет болған жағдайда).

3.2.6) бітіру жұмысы (жобасы) бойынша сыртқы рецензентті таңдау.

3.3. Кафедра меңгерушісінің құқығы бар:

3.3.1) ғылыми жетекші болмаған жағдайда білім алушыда атқарылған жұмыс туралы есеп қабылдау;

3.3.2) магистранттың қорытынды аттестаттауға жіберілмеуі туралы сұрақ қою.

4. Жауапкершілігі

4.1. Ғылыми жетекші жауапты:

4.1.1) бітіру жұмысын (жобасын) дайындау процесін басқару, міндеттер қою және жұмысты (жобаны) дайындау барысында бақылау функцияларын жүзеге асыру);

4.1.2) білім алушылардың жеке жоспарда көзделген барлық жұмыс түрлерін уақтылы және сапалы орындауы;

4.1.3) білім алушыларға талап етілетін нысан бойынша бітіру жұмысын (жобасын) ұсыну;

4.1.4) белгіленген мерзімде бітіру жұмысына (жобасына) жазбаша пікір беру.

4.2. Білім алушы жауапты болады:

4.2.1) бітіру жұмысында (жобада) қабылданған деректердің нақтылығы мен шынайылығы);

4.2.2) жұмысты жазу және оны көрсетілген мерзімнен кеш беру кезінде тәртіпті бұзу;

4.2.3) «Антиплагиат» жүйесімен тексеруге өз жұмысын (жобасын) белгіленген мерзімде ұсыну;

4.2.4) ғылыми жетекшіні бітіру жұмысын (жобаны) орындаудың бекітілген кестесінен ауытқу болуы ықтимал туралы уақтылы хабардар ету);

4.2.5) бітіру жұмысының (жобасының) мазмұны, сондай-ақ онда ұсынылған нәтижелердің сапасы мен ресімделуі;

4.2.6) ғылыми жетекшіге есептерді уақытылы ұсыну.

4.3. Шығарушы кафедра меңгерушісі жауапты:

4.3.1) ғылыми жетекшіні және бітіруші жұмысқа рецензентті анықтау және таңдау (жоба));

4.3.2) бітіру жұмысының (жобасын) сыртқы оппоненттеуге және плагиатқа тексеруге жіберу;

4.3.3) жұмыс берушілердің қатысуымен бітіру жұмысының (жобасының) тақырыптарының тізімін қалыптастыру және оларды үнемі жаңарту.

1. Общие положения

1.1. Методические указания по выполнению выпускной работы (проекта) (далее – МУ) НУО «Казахстанско-Российский медицинский университет» (далее – университет) разработаны с целью регламентации процесса подготовки, написания и оформления выпускной работы (проекта), включая: выбор темы, сбор информации, анализ и обобщение материалов исследования, рецензирование и защита.

1.2. Нормативные ссылки*:

1.2.1) Международные стандарты:

ISO 9001 «Система менеджмента качества. Требования».

ISO 21001 «Образовательные организации – Системы менеджмента для образовательных организаций – Требования и руководство по использованию».

1.2.2) Постановление Правительства Республики Казахстан №703 «Об утверждении Правил документирования, управления документацией и использования систем электронного документооборота в государственных и негосударственных организациях».

1.2.3) Приказ министра образования и науки Республики Казахстан «Об утверждении Правил организации учебного процесса по кредитной технологии обучения».

1.2.4) Приказ министра образования и науки Республики Казахстан «Об утверждении Типовых правил деятельности организаций образования соответствующих типов».

1.2.5) Приказ министра образования и науки Республики Казахстан «Об утверждении государственных общеобязательных стандартов образования всех уровней образования».

**Если в ссылке указана датированное издание документа, то применяется только эта версия. Для недатированных ссылок применимой является последняя действующая версия ссылочного документа (включая любые поправки).*

1.3. Область применения

Требования настоящих МУ распространяются на обучающихся бакалавриата и магистратуры очной формы обучения.

1.4. Заинтересованные стороны:

Заинтересованная сторона	Потребности и ожидания
1	2
Внешние аудиторы	Повышение эффективности проведения внешнего аудита
Деканаты	Координация и контроль функции по проведению защит дипломных работ выпускных курсов
Кафедры	Четкая организация по проведению и наличию условий для проведения государственного экзамена
Экзаменационная комиссия	Своевременное информирование, четкость в организации и наличие условий для проведения государственного экзамена
Выпускники бакалавриата	Обеспечение прозрачности работы (проекта) экзаменационной комиссии
Выпускники магистратуры	Обеспечение прозрачности работы (проекта) экзаменационной комиссии

1.5. Термины, сокращения и определения.

1.5.1) В методических указаниях применяются следующие термины и их определения:

Термины, сокращения	Определения
1	2
Введение	Вступительная часть работы, в которой раскрывается актуальность и новизна исследуемой темы, ее теоретическая и практическая значимость, соответствие темы современному состоянию и перспективам развития медицины и практического здравоохранения, излагаются цель и задачи исследовании.
Выпускающая кафедра	Кафедра, ответственная за подготовку и выпуск специалистов по соответствующей учебной специальности или направлению, которые ведут учебную и методическую работу по дисциплинам специализации, осуществляют руководство дипломными работами (проектами), диссертациями, организуют проведение профессиональной практики и участвуют в итоговой государственной аттестации обучающихся.
Бакалавриат	Уровень высшего образования, направленный на подготовку кадров с присуждением степени «бакалавр» по соответствующей образовательной программе с обязательным освоением не менее 240 академических кредитов.
Библиография	Список использованных источников в работе над исследованием литературы
Дипломная работа (проект)	Выпускная работа, представляющая собой обобщение результатов самостоятельного изучения студентом актуальной проблемы соответствующей профилю образовательной программы.
Защита	Публичное представление выпускником бакалавриата , магистратуры выпускной работы (проекта) на заседании Государственной аттестационной комиссии.
Кредит	Унифицированная единица измерения объема учебной работы (проекта) обучающегося, преподавателя, клинического наставника.
Магистр	Степень, присуждаемая лицам, освоившим образовательные программы магистратуры.
Магистрант	Лицо, обучающееся в магистратуре.
Магистратура	Уровень послевузовского образования, направленный на подготовку кадров с присуждением степени «магистр» по соответствующей образовательной программе с обязательным освоением не менее 60-120 академических кредитов.
Магистерская диссертация	Выпускная работа магистранта научно-педагогической магистратуры, представляющая собой самостоятельное научное исследование, содержащее теоретические и/или практические разработки актуальной проблемы в области избранной образовательной программы, основанное на современных теоретических, методических и технологических достижениях науки и техники.
Магистерский проект	Выпускная работа магистранта профильной магистратуры, представляющая собой самостоятельное исследование, содержащее теоретические и(или) экспериментальные результаты, позволяющие решать прикладную задачу актуальной проблемы избранной образовательной программы.

1	2
Плагиат	Использование в работе чужого текста, опубликованного на бумажном или электронном носителе, без ссылки на источник или при наличии ссылок, но когда объем и характер заимствований ставят под сомнение самостоятельность выполнения работы или какого-либо из ее разделов. Плагиатом признается как дословное изложение основного текста, так и парафраз-изложение чужого
	текста с заменой слов и выражений без изменения содержания заимствованного текста.
Предзащита	Представление магистрантом диссертации на заседании выпускающей кафедры университета.
Цитирование	Включение в текст работы выдержки из какого-либо документа или литературного источника

1.5.2) В методических указаниях применяются следующие сокращения:

Сокращения	Термины
1	2
ГАК	Государственная аттестационная комиссия
Диссертация	Магистерская диссертация
КОП	Комитет образовательных программ
МОН	Министерство образования и науки Республики Казахстан
МУ	Методические указания по выполнению выпускной работы (проекта)
НПА	Нормативно – правовой акт
Университет	НУО «Казахстанско-Российский медицинский университет»

1.6. Курирующими топ-менеджерами для данного процесса являются проректор по академической деятельности и проректор по научной и клинической работе.

1.7. Вводимые формы

1.7.1) Настоящие методические указания вводят в действие следующие формы:

Форма	Наименование формы
1	2
F-MU-03-58-08-01	Заявление на утверждение темы и научного руководителя дипломной работы
F-MU-03-58-08-02	График подготовки дипломной работы (проекта)
F-MU-03-58-08-03	Задание на выполнение дипломной работы
F-MU-03-58-08-04	Оформление обложки дипломной работы (проекта)
F-MU-03-58-08-05	Оформление титульного листа дипломной работы (проекта)
F-MU-03-58-08-06	Содержание дипломной работы (проекта)
F-MU-03-58-08-07	Список использованных источников
F-MU-03-58-08-08	Отзыв на дипломную работу
F-MU-03-58-08-09	Рецензия на дипломную работу
F-MU-03-58-08-10	Заявление на утверждение темы и научного руководителя магистерской диссертации
F-MU-03-58-08-11	Задание на магистерскую диссертацию
F-MU-03-58-08-12	Оформление титульного листа магистерской диссертации
F-MU-03-58-08-13	Содержание магистерской диссертации
F-MU-03-58-08-14	Отзыв на магистерскую диссертацию
F-MU-03-58-08-15	Рецензия на магистерскую диссертацию

2. Порядок осуществления процесса

2.1. Общие требования к оформлению выпускной работы (проекта)

2.1.1) Выпускная работа (проект) должна быть выполнена печатным способом с использованием компьютера и принтера на одной стороне листа белой бумаги формата А4 через один интервал. Шрифт – TimesNewRoman, обычный, кегль 14. Текст выпускной работы (проекта) следует печатать, соблюдая следующие размеры полей: левое – 30 мм, верхнее – 20 мм, правое – 10 мм и нижнее – 20 мм. Разрешается использовать компьютерные возможности акцентирования внимания на определенных терминах, формулах, теоремах, применяя шрифты разной гарнитуры.

2.1.2) Объем дипломной работы (проекта) должен составлять не менее 40 страниц. Объем диссертации выпускника научно-педагогической магистратуры должен быть не менее 70 страниц. Объем диссертации выпускника профильной магистратуры должен быть не менее 50 страниц. Приложения в указанный объем выпускной работы (проекта) не включаются.

2.1.3) Разрешается использовать компьютерные возможности акцентирования внимания на определенных терминах, применяя шрифты разной гарнитуры. Вне зависимости от способа выполнения выпускной работы (проекта) качество напечатанного текста и оформление иллюстраций, таблиц, распечаток должно удовлетворять требованию их четкого воспроизведения.

2.1.4) Опечатки, описки и графические неточности, обнаруженные в процессе подготовки выпускной работы (проекта), допускается исправлять подчисткой или закрашиванием белой краской и нанесением на том же месте исправленного текста (графики) машинописным способом или рукописным способом (черными чернилами или черной тушью).

2.1.5) Фамилии, названия учреждений, организаций, фирм, название изделий и другие имена собственные в выпускной работе (проекта) приводят на языке оригинала. Допускается транслитерировать имена собственные и приводить названия организаций в переводе на язык написания выпускной работы (проекта).

2.1.6) Наименования структурных элементов выпускной работы (проекта) «Содержание», «Нормативные ссылки», «Определения», «Обозначения и сокращения», «Введение», «Заключение», «Список использованной литературы» служат заголовками структурных элементов работы (проекта).

2.1.7) Выпускную работу следует делить на разделы и подразделы. Каждый раздел и подраздел должен содержать законченную информацию. Наименования разделов в совокупности должны раскрывать тему работы (проекта), а наименования подразделов в совокупности должны раскрывать соответствующий раздел.

2.1.8) Наименования разделов и подразделов должны четко и кратко отражать их содержание.

2.1.9) Наименования разделов и подразделов следует печатать с абзацного отступа с прописной буквы без точки в конце, не подчеркивая (выравнивание текста – по ширине, наименования разделов и подразделов оформляется полужирным

выделением). Если наименование состоит из двух предложений, их разделяют точкой.

2.1.10) Разделы выпускной работы (проекта) должны иметь порядковые номера в пределах всего документа, обозначенные арабскими цифрами без точки и записанные с абзацного отступа, выравнивание – по ширине страницы. Подразделы должны иметь нумерацию в пределах каждого раздела. Номер подраздела состоит из номеров раздела и подраздела, разделенных точкой. В конце номера подраздела точка не ставится. Разделы могут состоять из двух и более подразделов.

2.1.11) Страницы выпускной работы (проекта) следует нумеровать арабскими цифрами, соблюдая сквозную нумерацию по всему тексту. Номер страницы проставляют в центре нижней части листа без точки.

2.1.12) Титульный лист включается в общую нумерацию страниц. Номер страницы на титульном листе не проставляют. Шрифт нумерации страниц Times New Roman, кегль 14, выравнивание – по центру.

2.1.13) Таблицы, расположенные на отдельных листах, включают в общую нумерацию страниц выпускной работы (проекта). Таблицы применяют для лучшей наглядности и удобства сравнения показателей. Название таблицы должно отражать ее содержание, быть точным, кратким.

Пример

Таблица 1. Первичная заболеваемость по обращаемости всего населения Восточно-Казахстанской области в разрезе районов за период 2003-2012 гг. (на 1000 населения)

№ п/п	Название города и района	Год		
		2003	2004	2005
Примечание – составлено по данным статистического сборника МЗ РК [20]				

Примечания приводятся в дипломной работе, если необходимы пояснения или справочные данные к содержанию текста, таблиц или графического материала.

Слово «Примечание» следует печатать с прописной буквы с абзаца и не подчеркивать.

Примечания следует помещать непосредственно после текстового, графического материала или в таблице, к которым относятся эти примечания. Если примечание одно, то после слова «Примечание» ставится тире и само примечание печатается с прописной буквы. Одно примечание не нумеруют. Несколько примечаний нумеруют по порядку арабскими цифрами без проставления точки. Примечание к таблице помещают в конце таблицы над линией, обозначающей окончание таблицы.

На все таблицы должны быть ссылки в выпускной работе. При ссылке следует писать «таблица» с указанием ее номера. Таблицу с большим количеством строк допускается переносить на другой лист (страницу). При переносе части таблицы на другой лист (страницу) пишут слово «Продолжение» и указывают номер таблицы, например: «Продолжение таблицы 1».

2.1.14) Разделы выпускной работы (проекта) должны иметь порядковые номера в пределах всего документа, обозначенные арабскими цифрами без точки и

записанные с абзацного отступа. Подразделы должны иметь нумерацию в пределах каждого раздела. Номер подраздела состоит из номеров раздела и подраздела, разделенных точкой. В конце номера подраздела точка не ставится. Разделы могут состоять из двух и более подразделов.

2.1.15) Каждый раздел выпускной работы (проекта) следует начинать с нового листа (страницы). Подразделы внутри одного раздела разделяются между собой отступлением в две строки от текста.

Пример:

1. Понятие обязательного страхования. Виды обязательного страхования

1.1 Понятие обязательного страхования и его особенности

1.2

1.3

2. Место инвестиционного права в системе права

2.1 Предмет и метод правового регулирования инвестиционного права

2.1.15) Нумерация страниц выпускной работы (проекта) и приложений, входящих в состав выпускной работы (проекта), должна быть сквозной. В тексте выпускной работы (проекта) на все приложения должны быть даны ссылки. Приложения располагают в порядке ссылок на них в тексте. Каждое приложение следует начинать с новой страницы с указанием сверху посередине страницы слова «Приложение» и его обозначения. Приложение должно иметь заголовок, который записывают симметрично относительно текста с прописной буквы отдельной строкой. Если работа имеет одно приложение, то допускается его не обозначать.

2.1.16) Иллюстрации (чертежи, карты, графики, схемы, диаграммы, фотоснимки), расположенные на отдельных листах, включают в общую нумерацию страниц выпускной работы (проекта), следует располагать в выпускной работе непосредственно после текста, в котором они упоминаются впервые, или на следующей странице. Иллюстрации могут быть в компьютерном исполнении, в том числе и цветные. На все иллюстрации должны быть даны ссылки в работе.

Иллюстрации за исключением иллюстраций приложений, следует нумеровать арабскими цифрами сквозной нумерацией. Если рисунок один, то он обозначается «Рисунок 1», Слово «Рисунок» и его наименование располагают посередине строки.

Иллюстрации, при необходимости, могут иметь наименование и пояснительные данные (подрисуночный текст). Слово «Рисунок» и его наименование помещают после пояснительных данных и располагают следующим образом: Рисунок 1 Заболеваемость населения Республики Казахстан.

При ссылках на иллюстрации следует писать «в соответствии с рисунком 1».

Пример:

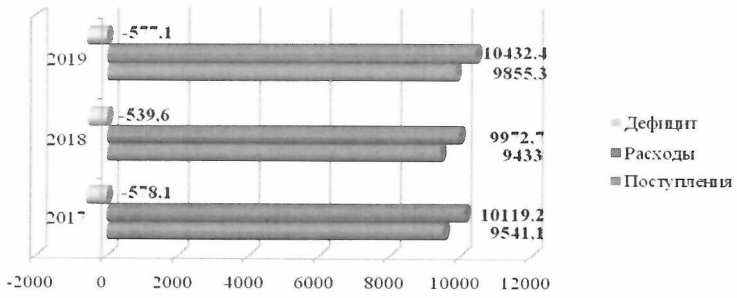

Рисунок 1 Заболеваемость населения Республики Казахстан.
Примечание Данные статсборника МЗ РК за 2013-2017 годы.

2.1.17) Выпускная работа (проект) представляется на русском или казахском языке.
2.1.18) Библиография помещается вслед за основным текстом после заключения. Ссылки на использованные источники приводятся в квадратных скобках [ ]. При неоднократной ссылке на один и тот же источник в квадратных скобках, кроме порядкового номера источника, проставляются соответствующие страницы. Нумерация ссылок в тексте должна соответствовать номеру источника в списке использованной литературы (у каждого источника должен быть свой номер). В случае использования обучающимся чужого материала без ссылки на автора и источник заимствования выпускная работа снимается с рассмотрения и защиты без права ее повторной защиты.
2.1.19) Номер источника по списку необходимо указывать сразу после упоминания в тексте, проставляя в квадратных скобках порядковый номер, под которым ссылка значится в Списке использованных источников. Когда в работе используется заимствованные из литературных источников цитаты, иллюстрации, таблицы, то необходимо указывать наряду с порядковым номером источника номера страниц. Сведения об источниках следует располагать в порядке появления ссылок на источники в тексте дипломной работы, нумеровать арабскими цифрами без точки и печатать с абзацного отступа.
Пример:

[2, с. 21], где 2 – номер источника в списке используемой литературы, 21 – номер страницы учебника, монографии и т.д. откуда взята цитата.

В списке используемой литературы указывается:
2 Аканов А. А., Мейманалиев Т. С., Кульжанов М. К Национальное счета здравоохранения Казахстана и мировой опыт. – Алматы, 2013. – 110 с.

Статьи опубликованные в журналах, приводятся, с указанием общего количества страниц статьи. В данном случае указываются страницы самой статьи, с какой по какую страницу (например, С. 21-35.).
Пример:

Ссылки на статьи:

Фамилия И.О. Название статьи // Название журнала. – Год издания. – Номер журнала. – С какой страницы по какую статья автора.

Тотанов Ж. С. Актуальные проблемы сельского здравоохранения в современных условиях // Актуальные вопросы формирования здорового образа

жизни, профилактики заболеваний и укрепления здоровья. – Алматы, 2015. - №3. – С. 82-83

Ссылки на сборники конференций:

Фамилия И.О. Название тезисов выступления // Название конференции: Сборник материалов / Ответственный редактор. – Количество томов. – Город проведения конференции: Место проведения, Год проведения. – Том. – С какой страницы по какую статья автора

Сулейменов М. К. Современные гигиенические подходы к решению проблем водообеспечения жителей сельских территорий // Сборник трудов научно-практ. конференции: «Достижения высшей школы» Болгария, 2015. – С.29-30.

2.1.20) Иностранные источники приводятся на языке оригинала.

2.1.21) Обычно все важнейшие положения работы излагаются автором своими словами. Однако в исследовании объяснение того или иного положения делается с помощью цитат из каких-либо источников. В связи с этим студенту важно знать основные правила оформления цитат и справочных сносок в связи с их использованием. Цитата используется только в тех случаях, когда необходимо для большей достоверности, аргументированности или убедительности излагаемого материала, а также для подтверждения правильности своей мысли сослаться на положение документа, мнение ученого или другого автора, на какое-либо событие или факт.

2.1.22) Цитировать необходимо только из первоисточников, с которыми обучающийся фактически работал: правовых актов, монографий, статей, сообщений журналов и газет и других источников. Приводимые цитаты должны быть абсолютно точными: не допускается никакого изменения содержания, формулировок, отдельных слов, порядка их расположения. В отдельных случаях, если выдержка очень длинная или содержит слова или словосочетания второстепенного характера, допускается, в виде исключения, опускание (исключение) нескольких слов или формулировок, если при этом не искажается смысл предложения. Но тогда вместо пропущенных слов ставится многоточие, а взамен пропущенных предложений - многоточие в угловых (или наклонных) скобках. Если первоисточник по какой-либо причине недоступен (отсутствие в библиотеках, редкая книга, книга на иностранном языке и т.п.), то разрешается воспользоваться цитатой, опубликованной в другом издании, но при этом в тексте, как правило, указывается первоисточник, а в Списке использованных источников - точный фактический источник информации.

По общему правилу, цитата, содержащая буквальную, точную выдержку из первоисточника, помещается (заключается) в кавычки.

Пример, в тексте:

Русский юрист С. А. Котляревский еще в начале XX века писал: «Правовое государство стало одним из основных политических заданий» [1, с. 6].

В списке использованных источников:

Нерсесянц В. С. История политических и правовых учений XX века. – М., 2010. – 560 с.

2.1.23) Нормативные правовые акты оформляются следующим образом: вид нормативного правового акта, дата принятия, номер, наименование НПА, реквизиты официальный источник опубликования, а в скобках указывается статус обновления НПА, то есть дата последних изменений.

Пример:

Закон Республики Казахстан от 6 апреля 2016 года № 480-V ЗРК «О правовых актах» // Казахстанская правда. – 08.04.2016. – № 66 (28192) (по состоянию на 06.04.2016 г.).

Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 20 марта 2003 года № 2 «О применении судами некоторых норм гражданского процессуального законодательства» // Бюллетень Верховного Суда РК. – 2003. – № 4. – С.17-22 (по состоянию на 20.05.2016 г.).

Допускается ссылка на официальные сайты, такие как: http://www.akorda.kz (Президент РК), http://adilet.zan.kz (Министерство юстиции РК), www.supcourt.kz (Верховный суд РК), http://online.zakon.kz. В данном случае ссылка дается на официальный сайт, а в скобках указывается статус обновления НПА, то есть дата последних изменений.

Приказ Министра финансов Республики Казахстан от 11 декабря 2015 года № 648 «Об утверждении Правил осуществления государственных закупок» // http://adilet.zan.kz/rus/docs/V1500012590 (по состоянию на 29.02.2016 г.).

2.1.24) Структурный элемент «Нормативные ссылки» содержит перечень документов, на которые в тексте диссертации дана ссылка. Перечень ссылочных стандартов начинают со слов: «В настоящей диссертации использованы ссылки на следующие документы».

2.1.25) Структурный элемент «Определения» содержит определения, необходимые для уточнения или установления терминов, используемых в диссертации.

2.1.26) Структурный элемент «Обозначения и сокращения» содержит перечень обозначений и сокращений, применяемых в диссертации. Запись обозначений и сокращений приводят в порядке приведения их в тексте диссертации или в алфавитном порядке с необходимой расшифровкой и пояснениями. Допускается определения, обозначения и сокращения приводить в одном структурном элементе «Определения, обозначения и сокращения».

2.2. Представление выпускной работы (проекта) на проверку на предмет плагиата

2.2.1) Соответствие выпускной работы (проекта) установленным требованиям по содержанию, обоснованности предложений, оформлению проверяется научным руководителем. При отсутствии замечаний научный руководитель направляет работу для проведения процедуры проверки на плагиат и нормоконтроль.

2.2.2) Процедура нормоконтроля включает в себя проверку выпускной работы (проекта) на соответствие требованиям по оформлению в соответствии с настоящими методическими указаниями. После прохождения нормоконтроля дипломная работа представляется на выпускающую кафедру для прохождения процедуры предзащиты.

2.2.3) Процедура проверки выпускной работы (проекта) на наличие или отсутствие плагиата проводится в соответствии с Правилами проведения письменных учебных и научных работ.
2.2.4) Обучающийся, предпринявший попытку получения завышенной оценки от системы «Антиплагиат. ВУЗ» обманным путем (замена букв, использование невидимых символов и т.д.), в случае ее доказанности не допускается к защите.
2.2.5) Экспертное заключение вместе с полным отчетом, сформированным системой «Антиплагиат. ВУЗ», с указанием объема и источников заимствований передается в ГАК.
2.2.6) Процедура предзащиты выпускной работы (проекта) проводится на открытом заседании кафедры с участием обучающихся и обязательным присутствием научного руководителя и, в случае необходимости, научных консультантов, приглашенных специалистов по направлению подготовки выпускника. Предзащита оформляется протоколом заседания кафедры.

2.3. Требования к выполнению дипломной работы (проекта)

2.3.1) Дипломная работа (проект) представляет собой итоговую самостоятельную научную работу студента, в которой он показывает свои учебные, научные и практические достижения. Задача студента продемонстрировать свои компетенции, умения, навыки, а также способности к образованию и научному поиску.
2.3.2) Цель процесса написания дипломной работы (проекта) – провести научное логически завершенное исследование актуальной проблемы.
2.3.3) Дипломная работа выполняется под руководством научного руководителя и должна отвечать одному из следующих требований:
a) обобщать результаты исследований, проектных решений, проведенных учеными, аналитиками, практиками в области здравоохранения;
b) содержать научно обоснованные теоретические выводы по исследуемому объекту;
c) содержать научно обоснованные результаты, использование которых обеспечивает решение конкретной задачи.

2.4. Требования к тематике дипломной работы (проекта)

2.4.1) Тематика дипломной работы (проекта) должна быть актуальной, соответствовать современному состоянию и перспективам развития науки, здравоохранения. Тематика дипломных работ разрабатывается выпускающей кафедрой, рассматривается и утверждается на заседании КОП факультета. Кроме того, при составлении перечня учитываются также основные направления научной деятельности кафедры. Общий перечень тем дипломных работ должен ежегодно обновляться не менее, чем на 30%.
2.4.2) Тему дипломной работы (проекта) студент выбирает из списка примерной тематики, рекомендованной кафедрой с учетом научных интересов, согласовав с научным руководителем. Также необходимо связать тему работы (проекта) с местом прохождения преддипломной практики. Студент может сформулировать и предложить инициативную тему, согласовав с научным руководителем и заведующим кафедрой.

2.4.3) После выбора темы дипломной работы (проекта) студент подает заявление на имя заведующего кафедры с просьбой о закреплении за ним соответствующей темы и научного руководителя (F-MU-03-58-08-01).

2.4.4) Тема дипломной работы (проекта) закрепляется за студентом в конце курса, предшествующего выпускному и утверждается приказом проректора по академической деятельности. Не допускается закрепление одной темы за двумя и более студентами одного года выпуска.

2.4.5) По завершению преддипломной практики тема дипломной работы (проекта) при необходимости может изменяться, уточняться, корректироваться по представлению выпускающей кафедры.

2.4.6) Студент и научный руководитель в соответствии с заданием составляют график подготовки дипломной работы (проекта) (F-MU-03-58-08-02) и задание на выполнение дипломной работы (F-MU-03-58-08-03).

2.5. Требования к порядку написания дипломной работы (проекта).

2.5.1) Для написания дипломной работы (проекта) по представлению кафедры каждому студенту назначается научный руководитель.

2.5.2) Научными руководителями дипломных работ (проектов) назначаются профессора, доценты, наиболее опытные преподаватели университета, область научных исследований и научных публикаций которых соответствует профилю специальности обучающегося.

2.5.3) Научный руководитель дипломной работы (проекта):

a) выдает задание для выполнения дипломной работы (проекта);

b) оказывает студенту помощь в разработке календарного графика работы (проекта) на весь период выполнения дипломной работы (проекта);

c) рекомендует студенту необходимую основную литературу, справочные и архивные материалы и другие источники по теме;

d) устанавливает расписание консультаций, при проведении которых осуществляет текущий контроль соблюдения студентом календарного графика выполнения дипломной работы (проекта);

e) устанавливает объем всех разделов дипломной работы (проекта) и координирует работу дипломника и консультантов.

2.5.4) Выпускающие кафедры до начала выполнения дипломной работы (проекта) должны разработать и обеспечить студентов методическими указаниями, в которых устанавливаются требования к дипломной работе в соответствии с образовательными программами по специальности и настоящими указаниями.

2.5.5) В ходе написания дипломной работы студент отчитывается перед научным руководителем в соответствии с утвержденным заданием, о чем делается соответствующая отметка научным руководителем, уточняет отдельные положения, знакомит его с отобранными материалами, нормативными актами, документами, материалами практики и т.д. Студент должен постоянно информировать научного руководителя о выполнении календарного графика и представлять ему для ознакомления выпускную работу – по частям или в целом.

2.5.6) Дипломная работа выполняется на основе глубокого изучения литературы по специальности (учебников, учебных пособий, монографий, периодической литературы, лекционных курсов, журналов, в том числе на иностранных языках, нормативной литературы и др.).

2.6. Требования к структуре и содержанию дипломной работы (проекта)

2.6.1) По своему содержанию дипломная работа представляет собой научно-исследовательскую работу, самостоятельно подготовленную (-ое) студентом выпускного курса по конкретной специальности в виде рукописи.

2.6.2) Структурными элементами дипломной работы (проекта) являются:

a) обложка;
b) титульный лист;
c) задание по выполнению дипломной работы;
d) содержание;
e) введение;
f) основная часть;
g) заключение (выводы);
h) список использованной литературы;
i) приложения.

2.6.3) На обложке (F-MU-03-58-08-04) приводятся следующие сведения:

a) наименование организации, где выполнена дипломная работы (проекта),
b) фамилия и инициалы студента,
c) наименование темы дипломной работы (проекта),
d) вид работы – дипломная работа (проекта),
e) шифр и наименование специальности,
f) город, год.

2.6.4) Титульный лист (F-MU-03-58-08-05) является первой страницей дипломной работы (проекта) и служит источником информации, необходимой для обработки и поиска документа. Титульный лист оформляется на типовом бланке, содержащем все предусмотренные реквизиты.

На титульном листе приводятся следующие сведения:

a) наименование организации, где выполнена дипломная работа (проект),
b) наименование кафедры, на которой выполнялась дипломная работа (проект),
c) утверждающая подпись заведующего кафедрой,
d) вид работы – дипломная работа (проект),
e) наименование темы дипломной работы (проекта) с указанием «на тему: «…»,
f) шифр и наименование специальности,
g) слева – слово «выполнил», справа напротив указывается фамилия и инициалы студента,
h) строкой ниже пишется «научный руководитель» и указываются фамилия и инициалы, ученая степень, ученое звание руководителя,
i) строкой ниже пишется «нормоконтролер» указываются фамилия и инициалы,
j) город, год.

2.6.5) **Задание на выполнение дипломной работы,** в котором отражены исходный материал и источники, перечень вопросов, разрабатываемых студентом, список рекомендованной литературы, подробный календарный график написания дипломной работы. Задание печатается на одном листе на лицевой и оборотной стороне.

2.6.6) Содержание дипломной работы (проекта) (F-MU-03-58-08-06) включает введение, порядковые номера и наименования всех разделов, подразделов, заключение, список использованной литературы и наименования приложений с указанием номеров страниц, с которых начинаются эти элементы дипломной работы (проекта).

2.6.7) Введение ответственная часть дипломной работы, поскольку оно не только ориентирует ГАК в дальнейшем раскрытии темы, но и содержит все необходимые ее квалификационные характеристики. Объем введения не менее 3 страниц.

a) В актуальности студент аргументировано обосновывает причины, определившие выбор темы дипломной работы, т.е. отвечает на вопрос: в связи с решением каких приоритетных задач здравоохранения выбранная тема требует научных исследований и определить какую часть задач намерен решить в рамках своей дипломной работы;

b) **Цель и задачи исследования** определяют направления, по которым соискатель раскрывает тему диссертации. Цель исследования, поставленная в работе, это то, к чему стремится соискатель в своих научных исследованиях, то есть конечный результат работы. Цель работы обычно созвучна названию темы диссертационного исследования;

c) целью дипломной работы (проекта) может быть изучение заболеваний, их эпидемиологическая характеристика, анализ распространенности, причины, и т.д., а также разработка практических рекомендаций, предложений по улучшению и совершенствованию используемых методов диагностики, лечения и профилактики заболеваний и т.п.; Формулировка цели исследований обычно начинается с преамбулы: «разработать», «установить…», «обосновать…», «выявить…» и т.д.;

d) после формулирования цели формируются задачи исследования (задачи проекта). Задачи исследования определяют основные этапы исследования для достижения поставленной цели. При формулировании задач исследования необходимо учитывать, что описание решения этих задач составит содержание глав и параграфов диссертации, названия которых созвучно поставленным задачам. При определении задач необходимо разбить научные исследования на основные этапы и в соответствии с их содержанием сформулировать задачи исследования. Каждому этапу обычно посвящается отдельная задача. В перечне решаемых задач необходимо выделять наиболее крупные без дробления на более мелкие задачи. Формулировка задач обычно начинается со слов: «Изучить или исследовать», «предложить», «проанализировать», «уточнить и дополнить», «обосновать» и т.д.;

e) **Теоретическая значимость исследования** – это раскрытие теоретического значения (применения) результатов дипломной работы, описание того, как они могут применяться в обществе. Обычно описание теоретической значимости

исследования можно начать так: «Теоретическая значимость исследовательской работы заключается в том, что результаты исследования могут быть использованы в ... для...»;

f) **Практическая значимость** (ценность) результатов является обязательным разделом введения дипломной работы (проекта), в котором отражается применение результатов исследования в практике: приводятся результаты практического использования полученных результатов или рекомендации по их использованию;

g) практическое значение полученных результатов приводится в сжатом виде. В двух-трех предложениях описывается использование или рекомендации по практическому использованию результатов исследования с указанием при наличии формы использования и реквизитов подтверждающих использование документов;

h) практическое использование результатов исследований может быть оформлено актом внедрения, в котором указываются конкретные результаты дипломной работы, использованные в работах организации, которой внедряются практические результаты;

i) практическое использование результатов может быть также подтверждено их включением в учебно-методическую литературу (учебники, учебные и методические пособия и т.д.), что подтверждается справками от учебных и научных заведений.

2.6.8) Основная часть дипломной работы (проекта) состоит из:

a) обзора литературы, в котором проводится анализ доступной литературы по исследуемой теме; раскрывается степень исследованности выбранной студентом проблемы, для этого представляется обзор научных теорий, известных в зарубежном и отечественном научном сообществе. С этой целью студент описывает наиболее важные моменты теоретических взглядов различных ученых, ссылаясь и называя авторов книг, учебников, статей из журналов;

b) обзор литературы по теме должен показать основательное знакомство студента со специальной литературой, его умение систематизировать источники, критически их рассматривать, выделять существенное, оценивать ранее сделанное другими исследователями, определять главное в современном состоянии изученности темы. Поскольку дипломная работа обычно посвящается сравнительно узкой теме, то обзор работ предшественников следует делать только по вопросам выбранной темы, а вовсе не по всей проблеме в целом. В таком обзоре незачем также излагать все, что стало известно студенту из прочитанного и, что имеет лишь косвенное отношение к его работе. Но все сколько-нибудь ценные публикации, имеющие прямое и непосредственное отношение к теме дипломной работы, должны быть названы и критически оценены;

c) при необходимости литературный обзор можно подразделить на подразделы, каждый подраздел озаглавить в соответствии с его содержанием. Объем обзора –10-12 стр.;

d) **Методы и материалы исследования,** где студент указывает: какие методики и способы исследования были использованы, с помощью которых проводилось исследование. Грамотный отбор адекватных и эффективных методов исследования

определяет глубину изучения проблемы, помогает решить поставленные задачи и служит твердой базой достижения намеченных целей. Указываются методы исследования (лабораторные, клинические, маркетинговые, социологические, статистические и др.) и база исследования;

е) **Результаты собственных исследований**, в котором приводятся данные, отражающие сущность, содержание, методику и основные результаты выполненной работы (проекта).

2.6.9) Основная часть дипломной работы (проекта), как правило, делится на разделы и подразделы (главы и параграфы). В конце каждого раздела целесообразно формулировать 2-3 вывода.

2.6.10) Заключение объемом не менее 3-5 страниц должно содержать последовательное, логически стройное изложение полученных итогов и их соотношение с общей целью и конкретными задачами, поставленными и сформулированными во введении. Именно оно выносится на обсуждение и оценку ГАК в процессе публичной защиты. Заключение (выводы) должно содержать краткие выводы по результатам дипломного исследования, оценку полноты решений поставленных задач, конкретные рекомендации по изученному объекту исследования. Объем основной части – 20-28 стр.

2.6.11) **Список использованных источников** оформляется в соответствии с установленными требованиями к научным работам и представляет собой перечень использованных научных, учебных, периодических, законодательно-нормативных, статистических, электронных и других источников, оформленных в соответствии с установленными требованиями к научным работам и должен включать не менее 50 источников:

a) В списке использованных источников (F-MU-03-58-08-07) должны присутствовать современные издания не старше 5 лет.

b) каждый включенный в такой список литературный источник должен иметь отражение в тексте дипломной работы. Если ее автор делает ссылку на какие-либо заимствованные факты или цитирует работы других авторов, то он должен обязательно указать по тексту в квадратных скобках, откуда взяты приведенные материалы. Не следует включать в список те работы, на которые нет ссылок в тексте дипломной работы и которые фактически не были использованы. Первоначально сноски можно сделать постраничные, чтобы в процессе написания дипломной работы было удобно ориентироваться в цитируемом материале.

2.6.12) В приложение включаются вспомогательные или дополнительные материалы, связанные с выполнением дипломного исследования, которые не нашли отражения в основной части или которые загромождают текст основной части дипломной. За принятые в дипломной работе решения, точность и объективность всех данных ответственность несет студент – автор дипломной работы.

2.7. Порядок представления на защиту дипломной работы (проекта)

2.7.1) Законченная дипломная работа, успешно прошедшая предзащиту и оформленная в соответствии с установленными требованиями, подписывается студентом, научными консультантами, и представляется научному руководителю.

2.7.2) Научный руководитель пишет отзыв на дипломную работу (F-MU-03-58-08-08). В случае одобрения дипломной работы (проекта) руководитель подписывает ее (его) и вместе со своим письменным отзывом о допуске к защите представляет заведующему кафедрой. В случае неодобрения дипломной работы (проекта) научный руководитель не подписывает ее (его), но пишет письменный отзыв, где обосновывает свое решение о недопуске дипломной работы (проекта) к защите.

2.7.3) На основании этих материалов заведующий кафедрой принимает окончательное решение по данной дипломной работе (проекте), делая об этом соответствующую запись на его титульном листе. В случае, если заведующий кафедрой не считает возможным допустить студента к защите дипломной работы (проекта), этот вопрос рассматривается на заседании кафедры с обязательным участием данного студента и его научного руководителя. Протокол заседания кафедры представляется на утверждение проректору по академической деятельности университета.

2.7.4) Дипломная работа, представленная выпускающей кафедрой к защите, направляется на рецензию.

2.7.5) Рецензент представляет письменную рецензию на дипломную работу (проект) (F-MU-03-58-08-09), где должны быть отражены актуальность, новизна и практическая значимость исследуемой темы, соответствие темы дипломного исследования профилю подготовки специалиста, присуждаемой академической степени и присваиваемой квалификации, самостоятельность проведенного исследования, наличие выводов и рекомендаций, степень решения проблемы и завершенности исследования.

2.7.6) В рецензии дается аргументированное заключение с указанием оценки по балльно-рейтинговой буквенной системе и возможности присуждения соответствующей академической степени и присвоения квалификации.

2.7.7) Дипломная работа, допущенная научным руководителем к защите, но оцененная рецензентом на оценку F – «неудовлетворительно», защищается на общих условиях.

2.7.8) Научный руководитель знакомится с рецензией не позже, чем за десять дней до защиты и направляет дипломную работу с отзывом и рецензией в ГАК для защиты. После ознакомления с рецензией нельзя вносить никакие изменения или поправки в работу.

2.8. Порядок защиты дипломной работы (проекта)

2.8.1) Порядок защиты дипломной работы (проекта) определяется Типовыми правилами деятельности организаций образования соответствующих типов, утвержденными МОН Республики Казахстан.

2.8.2) Защита дипломной работы (проекта) проводится на открытом заседании ГАК с участием не менее половины ее членов. Защита дипломной работы (проекта) организуется в публичной форме, с присутствием студентов, преподавателей выпускающей кафедры. На защиту могут быть приглашены кроме научного руководителя, представители организации, на базе которой проводилось дипломное исследование и другие заинтересованные лица.

2.8.3) Продолжительность защиты одной дипломной работы (проекта), как правило, не должна превышать 30 минут на одного студента. Для защиты дипломной работы (проекта) студент выступает с докладом перед государственной аттестационной комиссией и присутствующими не более 10 минут.
2.8.4) В обсуждении дипломной работы (проекта) могут принимать участие все присутствующие в форме вопросов или выступлений.
2.8.5) После обсуждения секретарь комиссии зачитывает отзыв (в случае присутствия научный руководитель может выступить лично) и рецензию. При наличии замечаний в отзыве и/или рецензии студент должен дать аргументированное пояснение по их сути.
2.8.6) После обсуждения результатов защиты членами ГАК выставляется оценка. Результаты защиты дипломной работы оцениваются по балльно-рейтинговой буквенной системе. При вынесении оценки учитывается:
a) актуальность темы исследования, ее связь с государственными программами социально-экономического развития страны;
b) четкость обозначенной цели и основных задач;
c) логичность структуры исследования;
d) полнота теоретического обзора и научного анализа;
e) обоснованность использованных методов: научных, информационных, социологических;
f) применение в работе новых научных подходов;
g) самостоятельность исследования;
h) грамотность и лаконичность изложения материала;
i) качество оформления работы;
j) качество доклада на защите дипломной работы;
k) правильность и полнота ответов на вопросы членов ГАК.
2.8.7) Результаты защиты дипломной работы (проекта) оформляются протоколом заседания ГАК индивидуально по каждому студенту и объявляются в день проведения защиты. Все заседания ГАК протоколируются, протокол заполняет секретарь ГАК, утвержденный в составе комиссии из числа преподавателей выпускающей кафедры.
2.8.8) Повторная защита дипломной работы (проекта) с целью повышения положительной оценки не допускается. Повторная защита дипломной работы (проекта) лицам, получившим оценку «неудовлетворительно», в данный период итоговой государственной аттестации не разрешатся.

2.9. Требования к выполнению диссертации (проекта)

2.9.1) Диссертация представляет выпускную квалификационную работу, написанную магистрантом на базе самостоятельно проведенных им научных исследований в соответствии с требованиями Государственного общеобязательного стандарта образования Республики Казахстан, для получения академической степени «Магистр» по избранной специальности, которая определяет уровень профессиональной квалификации магистранта и степень овладения им методологией научного познания, соответствия полученных знаний, умений,

навыков и компетенций требованиям государственных общеобязательных стандартов образования по соответствующей специальности.

2.9.10) Диссертация оформляется магистрантом по материалам, собранным им лично в период обучения, и представляет собой обобщение результатов самостоятельно проведенной научно-исследовательской / экспериментально-исследовательской работы магистранта в определенной области.

2.9.11) Диссертация должна содержать совокупность результатов и научных положений, выдвигаемых автором для защиты, иметь внутреннее единство, свидетельствовать о способности автора самостоятельно вести научный поиск, используя теоретические знания и практические навыки, выявлять и формулировать проблемы исследования, уметь ставить задачи и находить методы их решения.

2.9.12) Содержание диссертации могут составлять результаты теоретических исследований, разработки новых методологических подходов к решению научных проблем, а также решения задач прикладного характера. Оформление работы должно соответствовать требованиям, изложенным в соответствующих разделах настоящих МУ.

2.9.13) Подготовка и защита диссертации является важной составляющей реализации учебного плана основной образовательной программы подготовки магистров и обязательна для выполнения. Подготовка диссертации осуществляется на протяжении всего срока обучения, а ее защита – в период итоговой государственной аттестации магистранта. При подготовке диссертации магистранты должны показать свою способность и умение, опираясь на сформированные системные и профессиональные компетенции, самостоятельно решать на современном уровне задачи своей профессиональной деятельности, профессионально излагать специальную информацию, научно аргументировать и защищать свою точку зрения.

2.9.14) Защита диссертации является заключительным этапом обучения магистрантов в высшем учебном заведении и направлена на систематизацию, закрепление, углубление и эффективное применение знаний, умений, навыков при решении конкретных задач в сфере здравоохранения.

2.9.15) При защите диссертации магистрант должен демонстрировать навыки публичной дискуссии и защиты научных идей, предложений и рекомендаций.

2.9.16) Диссертация выполняется и оформляется автором самостоятельно. Диссертация должна отражать полученные им лично результаты, направлены на решение рассматриваемой проблемы.

2.9.17) Диссертация подлежит обязательному рецензированию. Рецензента представляет выпускающая кафедра.

2.9.18) Итоговую оценку диссертации выставляет ГАК по результатам отзыва ее научного руководителя, рецензирования и публичной защиты.

2.10 Научное руководство подготовкой диссертации (проекта)

2.10.1) В течение двух месяцев после зачисления каждому магистранту для руководства диссертацией (проектом) назначается научный руководитель из числа кандидатов или докторов наук, или докторов PhD.

2.10.2) Обязанности научного руководителя:
a) оказывать помощь в выборе и окончательном уточнении формулировки темы диссертации;
b) систематически консультировать обучающегося по проблематике диссертации;
c) оказывать помощь в разработке теоретической и методологической базы исследования по теме диссертации;
d) консультировать по вопросам выбора литературы, сбора данных и поиска информации и т.д.;
e) содействовать в организации получения консультаций у других специалистов в случае необходимости;
f) контролировать ход подготовки диссертации и осуществлять управление этим процессом;
g) проводить обсуждение промежуточных результатов работы, подготовку и выдачу необходимых рекомендаций;
h) осуществлять проверку окончательного варианта диссертации;
i) подготовить развернутый письменный отзыв на диссертацию с заключением о ее соответствии / несоответствии предъявляемым требованиям к диссертации.
2.10.3) Обязанности магистранта:
a) выполнять указания научного руководителя по подготовке диссертации;
b) соблюдать согласованный календарный план-график работ по подготовке диссертации;
c) периодически (не реже двух раз в месяц) отчитываться перед научным руководителем о проделанной работе по теме диссертации;
d) своевременно информировать научного руководителя о возникающих проблемах и объективных ситуациях, которые могут повлечь за собой срыв ранее согласованных сроков;
e) принимать участие в работе научных семинаров, круглых столов, конференций, симпозиумов и других мероприятий, которые способствуют профессиональному обсуждению вопросов, промежуточных и итоговых результатов исследований по теме диссертации.
2.10.4) Научный руководитель определяет расписание проведения своих консультаций (дни недели, время) с целью обеспечения регулярного консультирования магистрантов.
2.10.5) Обмен информацией между научным руководителем и магистрантом может осуществляться как путем их непосредственного общения, так и с использованием современных технических средств (электронной почты, сети Интернет); при этом заранее оговариваются приемлемые формы и способы передачи информации (на бумажных и/или электронных носителях).

2.11 Требования к тематике диссертации (проекта)

2.11.1) При выборе темы диссертации магистрант должен руководствоваться:
a) ее актуальностью для здравоохранения;
b) научными интересами кафедры;

c) возможностью доступа и получения фактических данных о результатах деятельности объекта исследования;
d) собственными приоритетами и интересами магистранта, связанными с его последующей профессиональной деятельностью;
e) наличием необходимого объема информации для выполнения диссертации.
2.11.2) Рекомендуемые направления научных исследований (тематика) диссертаций предлагается выпускающими кафедрами университета и должны систематически обновляться не менее чем на 30%.
2.11.3) В перечень рекомендуемых направлений научных исследований включаются наиболее актуальные проблемы, касающиеся вопросов здравоохранения.
2.11.4) После выбора темы ее название указывается в заявлении магистранта на утверждение темы и научного руководителя диссертации (F-MU-03-58-08-10), которое с подписью передается завучу кафедры.
2.11.5) Тема диссертации с обоснованием и структурой, план выполнения диссертации с указанием сроков завершения работы над диссертацией, план научных публикаций, стажировок (при необходимости) отражаются в индивидуальном плане работы магистранта.
2.11.6) Магистрант и научный руководитель составляют задание на диссертацию (F-MU-03-58-08-11).

2.12 Структура и содержание диссертации (проекта)

2.12.1) Основными составными частями диссертации являются:
a) титульный лист;
b) содержание;
c) нормативные ссылки;
d) определения;
e) обозначения и сокращения;
f) введение;
g) основная часть;
h) заключение;
i) список использованных источников;
j) приложения.
2.12.2) Титульный лист диссертации является первой страницей диссертации и служит источником информации, необходимой для обработки и поиска документа. На титульном листе приводят следующие сведения:
a) наименование организации, где выполнена диссертация;
b) ограниченный гриф (при его необходимости);
c) фамилия, имя, отчество диссертанта;
d) наименование работы;
e) код и наименование специальности (по Классификатору специальностей высшего и послевузовского образования);
f) искомая академическая степень;
g) фамилия, инициалы, ученая/академическая степень и звание научного руководителя (научного консультанта);

h) место выполнения диссертации и год завершения.

2.12.3) Титульный лист включается в общую нумерацию страниц диссертации. Номер страницы на титульном листе не проставляется. Титульный лист оформляется в соответствии с приложением (F-MU-03-58-08-12). На титульном листе должна быть личная подпись диссертанта.

2.12.4) Содержание диссертации по специальности (F-MU-03-58-08-13) включает введение, порядковые номера и наименования всех разделов, подразделов, пунктов (если они имеют наименования), заключение, список использованных источников и наименование приложений с указанием номеров страниц, с которых начинаются эти элементы диссертации.

2.12.5) **Во введении** обосновываются мотивы выбора исследования и актуальность на сегодняшний день; степень разработанности темы; цель и задачи исследования; объект и предмет исследования; теоретическая и методологическая основа исследования; методы исследования; научная новизна диссертации; защищаемые положения; практическая значимость работы; апробация и реализация результатов исследования; публикации; структура и объем диссертации. Примерный объем введения – 3-5 страниц.

2.12.6) **Апробация результатов** – представляет отражение участия в семинарах и конференциях (перечислить), на которых обсуждались основные положения работы (целесообразно указать также дипломы и грамоты, полученные по результатам участия в конференциях и конкурсах научных грантов).

2.12.7) **Основная часть должна содержать**:

a) **Обзор литературы, в котором** раскрываются теоретические аспекты исследуемой проблемы. В процессе работы над теоретической главой диссертации целесообразно не только изучить имеющиеся литературные источники по проблеме исследования, но и выявить сходства и различия точек зрения различных авторов, дать их анализ и обосновать собственную позицию по тем или иным аспектам диссертации. Объем данного раздела диссертации должен быть не менее 10-15 страниц текста;

b) **Материалы и методы исследования** содержит выбор направления исследования, включающий обоснование направления исследования, объекты, материалы и методы исследования, описание выбранной общей методики проведения научно-исследовательской работы;

c) **Результаты собственных исследований** включают оценку полноты решения поставленной задачи и предложения по дальнейшему совершенствованию, и их достоверности полученных результатов, также сравнение с аналогичными результатами отечественных и зарубежных работ в системе здравоохранения. Основная часть диссертации (проекта) должна соответствовать выбранной теме и полностью раскрывать теорию, методику и методы исследования. Все материалы, не являющиеся важными для понимания сути проведенного исследования, выносятся в приложения;

d) основная часть должна быть разделена на главы и параграфы или разделы и подразделы, которые нумеруются арабскими цифрами. Главы состоят из

параграфов, а параграфы могут делиться на пункты. Название каждой главы, параграфа или пункта должно отражать их содержание. Названия глав не должны повторять название диссертации (проекта) в целом. Каждую главу (раздел) начинают с новой страницы;

e) обязательно наличие выводов по каждой главе, которые должны соответствовать задачам исследования. Объем основной части диссертации должен быть не менее 35-40 страниц текста.

2.12.8) **Заключение** должно содержать:

a) краткие выводы по результатам диссертационного исследования;

b) оценку полноты решений поставленных задач;

c) разработку рекомендаций и исходных данных по конкретному использованию результатов;

d) оценку технико-экономической эффективности внедрения;

e) оценку научного уровня выполненной работы в сравнении с лучшими достижениями в данной области. Примерный объем заключения – 3-5 страниц.

2.12.9) **Список использованных источников** должен включать библиографическое описание использованных автором источников информации при работе над темой диссертации. Он размещается в конце основного текста, после заключения. Список литературы должен включать все те источники, на которые имеются ссылки в тексте, а также те, которые фактически были использованы автором при подготовке диссертации, но не упоминаются в ссылках и сносках.

Список использованных источников должен включать **не менее 70 наименований источников.**

2.12.10) **В приложения** рекомендуется включать материалы, связанные с выполненной диссертацией, которые по каким-либо причинам не могут быть включены в основную часть.

2.13. Требования к диссертации (проекту)

2.13.1) Требования, предъявляемые к диссертации (проекту):

a) актуальность выбранной темы исследования;

b) высокий научно-теоретический уровень разработки проблемы, активное использование оригинальных источников отечественной и зарубежной научной литературы, в том числе – на иностранных языках;

c) соответствие частей исследования, связь основных положений с практическими здравоохранением;

d) полнота решения поставленных задач исследования;

e) грамотность, ясность и логичность изложения материала, оформление его в соответствии с существующими правилами;

f) наличие элементов новизны.

2.13.2) Решение о соответствии (либо несоответствии) диссертации предъявляемым требованиям формулирует и аргументирует научный руководитель.

2.13.3) Основаниями для принятия решения о несоответствии диссертации предъявляемым требованиям могут служить:

a) несоблюдение установленных сроков предоставления окончательного варианта диссертации научному руководителю;
b) наличие в диссертации элементов плагиата (прямых заимствований из печатных и электронных источников, защищенных ранее курсовых и выпускных квалификационных работ/проектов, кандидатских и докторских диссертаций, без указания соответствующих ссылок);
c) несоблюдение основных требований к оформлению диссертации, которые приведены в настоящих указаниях.
2.13.4) Подпись научного руководителя, подтверждающая его заключение о соответствии диссертации предъявляемым требованиям, ставится на титульном листе работы с указанием даты.
2.13.5) Окончательное решение о допуске / недопуске диссертации к защите принимается на заседании кафедры с участием научного руководителя по результатам ее предзащиты.

2.14 Отзыв научного руководителя диссертации и рецензия рецензента на диссертацию (проект)

2.14.1) После получения окончательного варианта диссертации научный руководитель, выступающий экспертом кафедры, составляет письменный отзыв на диссертацию (F-MU-03-58-08-14), в котором всесторонне характеризует качество диссертации, отмечает ее положительные стороны, особое внимание обращает на отмеченные ранее недостатки, не устраненные магистрантом, мотивирует возможность или нецелесообразность представления диссертации ГАК.
2.14.2) В отзыве научный руководитель отмечает также ритмичность выполнения работ в соответствии с графиком, добросовестность магистранта, определяет степень самостоятельности, активности и творческого подхода, проявленные магистрантом в период выполнения диссертации.
2.14.3) В отзыве научный руководитель диссертации:
a) обосновывает ее актуальность и научную новизну, принципиальное отличие работы от ранее разработанных аналогов;
b) дает общую оценку содержания диссертации с описанием ее отдельных направлений по разделам: оригинальности решений, логики переходов от раздела к разделу, обоснованности выводов и предложений и т.д.;
c) характеризует дисциплинированность магистранта-выпускника в выполнении общего графика диссертации, а также соблюдение им сроков представления разделов диссертации в соответствии с индивидуальным планом магистранта;
d) детально описывает положительные стороны диссертации и формулирует замечания по её содержанию и оформлению, рекомендации по возможной доработке диссертации, перечень устраненных замечаний научного руководителя в период совместной работы;
e) оценивает целесообразность внедрения мероприятий, полученный эффект, дает свои рекомендации по расширению области внедрения результатов диссертации в практическое здравоохранение и в учебный процесс;

f) в заключении научный руководитель излагает свою точку зрения об общем уровне диссертации, после чего подписывает титульный лист диссертации.

2.14.4) Законченная диссертация, подписанная магистрантом и консультантами, представляется научному руководителю, который после просмотра и одобрения подписывает ее. Вместе с письменным отзывом руководителя диссертация передается заведующему кафедрой, решающему вопрос о направлении ее на внешнее рецензирование.

2.14.5) Для получения дополнительной объективной оценки проводится внешнее рецензирование диссертации специалистом в соответствующей области знаний, имеющим учёную степень не ниже кандидата наук.

2.14.6) В рецензии рецензент диссертации (F-MU-03-58-08-15):

a) обосновывает ее актуальность и научную новизну, принципиальное отличие работы от ранее разработаных аналогов;

b) дает общую оценку содержания диссертации с описанием ее отдельных направлений по разделам: оригинальности решений, логики переходов от раздела к разделу, обоснованности выводов и предложений и т.д.;

c) детально описывает положительные стороны диссертации и формулирует замечания по её содержанию и оформлению, и обязательно недостатки диссертации;

d) дает оценку диссертации и рекомендацию о присвоении академической степени магистра.

2.14.7) В конце рецензии указываются должность, занимаемая рецензентом, его подпись, заверенная печатью организации, где работает рецензент.

2.14.8) Рецензия должна быть напечатана на бланке организации, в которой работает рецензент, с печатью этой организации.

2.15. Защита диссертации (проекта)

2.15.1) С целью повышения качества защиты диссертации магистрант-выпускник под руководством научного руководителя готовит доклад.

2.15.2) При подготовке доклада следует обеспечить логическое единство материала доклада и иллюстративного материала. Материал доклада должен содержать:

a) Обращение магистранта-выпускника к членам ГАК;

b) Представление темы диссертации;

c) Актуальность проблемы;

d) Цель исследования;

e) Задачи исследования;

f) Научную новизну исследования;

g) Практическую значимость исследования;

h) Объект и методы исследования;

i) Результаты работы;

j) Выводы;

k) Практические рекомендации;

l) Степень внедрения, опубликованные работы.

2.15.3) К процедуре защиты магистрант представляет краткий реферат для членов ГАК. Реферат должен содержать актуальность и новизну исследования, цели и

задачи диссертации, использованные материалы и методы исследования, полученные результаты и их практическое использование, степень внедрения и количество опубликованных работ, участие в научных конференциях и т.п.

2.15.4) К защите диссертации допускаются обучающиеся, выполнившие все требования учебного плана.

2.15.5) Решения ГАК принимаются на закрытых заседаниях простым большинством голосов членов комиссии, участвующих в заседании. Итоговые результаты оценки диссертации объявляются в тот же день.

3. Права

3.1. Обучающийся имеет право:

3.1.1) выбрать любую тему выпускной работы (проекта) из рекомендуемых кафедрой направлений научных исследований;

3.1.2) при выборе темы выпускной работы (проекта) сформулировать и предложить инициативную тему, согласовав с научным руководителем и заведующим кафедрой;

3.1.3) защищать выпускную работу (проект), допущенную научным руководителем к защите, но оцененной рецензентом отрицательно, на общих условиях;

3.1.4) защищать выпускную работу (проект) на казахском, русском или английском языке;

3.1.5) использовать на защите работы (проекта) электронные ресурсы в виде мультимедийных презентаций на базе современных технических средств и достижений в области информационно-коммуникационных технологий;

3.1.6) консультироваться с научным руководителем по вызывающим затруднения или сомнения вопросам.

3.2. Научный руководитель имеет право на:

3.2.1) выбор темы выпускной работы (проекта) и базы исследовательской практики в соответствии с направлением исследований обучающегося.

3.2.2) руководство исследовательской практикой по месту ее прохождения в соответствии с требованиями, определенными государственным образовательным стандартом и программой практики.

3.2.3) получение информации (отчета) о ходе выполнения выпускной работы (проекта) (для принятия соответствующих мер, в случае недобросовестного отношения обучающегося к работе).

3.2.4) осуществление допуска или не допуска обучающегося к защите выпускной работы (проекта).

3.2.5) выбор научного консультанта по теме выпускной работы (проекта) (в случае необходимости).

3.2.6) выбор внешнего рецензента по выпускной работе (проекту).

3.3. Заведующий выпускающей кафедры имеет право:

3.3.1) при отсутствии научного руководителя принять отчет о проделанной работе у обучающегося;

3.3.2) поставить вопрос о недопуске магистранта к итоговой аттестации.

4. Ответственность

4.1. Научный руководитель несет ответственность за:

4.1.1) управление процессом подготовки выпускной работы (проекта), постановку задач и осуществление функции контроля в ходе подготовки работы (проекта);

4.1.2) своевременное и качественное выполнение обучающимся всех видов работ, предусмотренных индивидуальным планом;

4.1.3) представление обучающимся выпускной работы (проекта) по требуемой форме;

4.1.4) предоставление письменного отзыва на выпускную работу (проект) в установленные сроки.

4.2. Обучающийся несет ответственность за:

4.2.1) точность и объективность принятых данных в выпускной работе (проекте);

4.2.2) нарушение дисциплины при написании работы и предоставлении ее позже указанных сроков;

4.2.3) предоставление своей работы (проекта) на проверку системой «Антиплагиат» в установленные сроки;

4.2.4) своевременное информирование научного руководителя о возможных отклонениях от утвержденного графика выполнения выпускной работы (проекта);

4.2.5) содержание выпускной работы (проекта), а также за качество и оформление представленных в ней результатов;

4.2.6) своевременное представление отчетов научному руководителю.

4.3. Заведующий выпускающей кафедры несет ответственность за:

4.3.1) определение и выбор научного руководителя и рецензента на выпускную работу (проект);

4.3.2) направление выпускной работы (проекта) на внешнее оппонирование и на проверку на плагиат;

4.3.3) формирование списка тем выпускной работы (проекта) при участии работодателей и их регулярное обновление.

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

Кафедра меңгерушісі

_____

_____(Т.А.Ә)

Студенттен_____

_____(Т.А.Ә)

Тобы _____

моб. тел._____

Өтініш

Диплом жұмысының тақырыбын _____

_____

_____

_____

(тақырыптың атауы)

және ғылыми жетекшісі _____

(ғылыми дәрежесі, атағы, ғылыми жетекшінің аты-жөні)

бекітуіңізді сұраймын.

Студент _____ А. Тегі

(қолы)

«____»_____ 20____ ж.

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

Дипломдық жұмысты (жобаны) дайындау кестесі

№ р/р	Бөлімдер атауы, әзірленетін сұрақтар тізбесі	Ғылыми жетекшіге ұсыну мерзімі	Ескертпе
1	Әдебиеттітаңдау, оны зерттеу және өңдеу. Негізгідеректер бойынша библиография жасау.		
2	Дипломдық жұмыс жоспарын құру және оны ғылыми жетекшімен келісу		
3	Тәжірибелік материалдарды жинақтау, жүйелеу және талдау және т. б.		
4	Тарауларды әзірлеу және тексеруге ұсыну.		
5	Қорытындылар мен ұсыныстарды ғылыми жетекшімен келісу.		
6	Дипломдық жұмысты ескертулерге сәйкес өңдеу (пысықтау). Кафедраға соңғы нұсқасын ұсыну.		
7	Антиплагиатты және нормабақылау өткізу		
8	Пікірмен және рецензиямен танысу.		
9	Пікір мен рецензияны ескере отырып қорғауға дайындықты аяқтау.		

Кафедра меңгерушісі _____ А. Тегі
(қолы)
ғылыми дәрежесі, атағы

Ғылыми жетекшісі _____ А. Тегі
(қолы)
ғылыми дәрежесі, атағы

Тапсырманы студент _____ А. Тегі
(қолы)
орындауға қабылдады

Тапсырманың берілген күні «____»_____20___

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫСТЫ ОРЫНДАУҒА ТАПСЫРМА

Студентке _____

Дипломдық жұмыс тақырыбы _____

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫСТЫ ОРЫНДАУ КЕСТЕСІ

№	Бөлімдер атауы	Басшығатапсы румерзімі	Ғылымижете кшініңдайын дығытуралы қолы
1	Дипломдық жұмыстың тақырыбын таңдау. Дипломдық тапсырманы алу	«__»____20__	
2	Дипломдық жұмысты орындауға арналған тапсырманы әзірлеу	«__»____20__	
3	Дипломдық жұмыстың тақырыбы бойынша теориялық материалдарды таңдау	«__»____20__	
4	Дипломдық жұмыстың 1 тарауын (теориялық) жазу (2-3 параграф)	«__»____20__	
5	Дипломдық жұмыстың 2 тарауын (аналитикалық) жазу (2-3 параграф)	«__»____20__	
6	Орындалған дипломдық жұмыстың 1 және 2 тарауын ғылыми жетекшімен келісу	«__»____20__	
7	Практикалық материалды таңдау, диплом алдындағы практикадан өту негізінде теориялық және практикалық материалды жүйелеу	«__»____20__	
8	Дипломдық жұмыстың 3 тарауын жазу	«__»____20__	
9	Ғылыми жетекшіге дипломдық жұмыстың соңғы нұсқасын ұсыну	«__»____20__	
10	Ғылыми жетекшінің ескертулерін түзету және ғылыми жетекшіге дипломдық жұмыстың соңғы нұсқасын ұсыну	«__»____20__	
11	Плагиаттың болуы немесе болмауы, бірегейлігі және норма бақылау	«__»____20__	
12	Мәтіннің бірегейлігі пайызын арттыру, норманны бақылау бойынша ескертулерді түзету (қажет болған жағдайда)	«__»____20__	
13	Баяндама мәтінін және презентацияны ғылыми жетекшімен келісу	«__»____20__	
14	Дипломдық жұмысты алдын ала қорғау рәсімі	«__»____20__	
15	Дипломдық жұмысты ғылыми жетекшіге пікір жазу үшін жіберу	«__»____20__	
16	Диплом жұмысы нрецензияға жіберу	«__»____20__	
17	Дипломдық жұмысты рәсімдеу (басып шығару, тігу, құжаттарды жинау, қол қою және т. б.)	«__»____20__	
18	Диплом жұмысын МАК-қа пікірмен және рецензиямен жіберу (қорғауға бір күн қалғанда))	«__»____20__	
19	Дипломдық жұмысты қорғау	«__»____20__	

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

Иванов И. И.

АЛМАТЫ ҚАЛАСЫ ТҰРҒЫНДАРЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҒЫН ӘЛЕУМЕТТІК-ГИГИЕНАЛЫҚ БАҒАЛАУ

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫС

мамандығы _____

Алматы, 20___

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ

Кафедра «_____»

«Қорғауға жіберілді»
Кафедра меңгерішісі
_____ А.Тегі

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫС (20 кегль)
тақырыбына: (14 кегль)
«.....» (16 кегль)
Мамандығы_____ (14 кегль)

Орындады:
студент ____ курс _____ А.Тегі (14 кегль)
(қолы, күні)
тобы._____

Ғылыми жетекші: _____ А.Тегі (14 кегль)
(қолы, күні)
м.ғ.д., профессор

Нормобақылаушы: _____ А.Тегі (14 кегль)
(қолы, күні)

Алматы, 20__ (14 кегль)

МАЗМҰНЫ

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫСТЫ ОРЫНДАУ БОЙЫНША ТАПСЫРМА 2
НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР 4
БЕЛГІЛЕУ ЖӘНЕ ҚЫСҚАРТУ 5
АНЫҚТАМА 6
КІРІСПЕ 7
НЕГІЗГІ БӨЛІМ
ӘДЕБИЕТТЕРГЕ ШОЛУ 10
НЫСАНДАР, МАТЕРИАЛДАР, ЗЕРТТЕУ ӘДІСТЕРІ 18
ӨЗ ЗЕРТТЕУЛЕРІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ 24
24
24
32
ҚОРЫТЫНДЫ 40
ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ 44
ҚОСЫМША 48

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. Мороз С. П. Қазақстан Республикасының инвестициялық құқығы: ғылыми басылым. – Алматы: ҚазГЗУ жеке құқық ҒЗИ, 2006. – 509 б.

2. Мухитдинов Н. Б., Мороз С. П. Горное право Республики Казахстан: Оқу құралы. – Алматы: Заңгер, 2004. – 224 б.

3. Мемлекет және құқық теориясы: оқулық / ред.Н. Г. Александрова. – М.: Заңәдебиеті, 1974. – 662 Б.

4. Ресей Федерациясының банктік құқығы. Ерекше бөлім: оқулық / Отв. ред. Г. А. Тосунян. В 2-х т. – М.: Юристъ, 2002. – Т. II. – 783 Б.

5. Орыс тілінің түсіндірме сөздігі / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова. – М.: Азбуковник, 2000. – 940 Б.

6. Бакаева О. Ю., Матвиенко Г. В. Ресей Федерациясының кеден органдары кедендік құқық субъектісі ретінде / кедендік құқық. – 2003. – № 3. – Б. 51-91.

7. Жансеитов Н. н. Жекешелендіру саласындағы заңнаманы жетілдіру мәселелері / / Қазіргі азаматтық құқықтың өзект імәселелері: жинақ материалдар жылсайын. республ. ғыл.-теорет. ki. аспиранттар мен ізденушілер / Жауапты. ред. М. К. Сүлейменов. – 2 т. - Алматы: ҚазГЗУ, 2002. – Т. I. – Б. 126-130.

8. «Құқықтық актілер туралы» Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 6 сәуірдегі № 480-V Заңы // Казахстанская правда. – 08.04.2016. – № 66 (28192) (ред. 06.04.2016 қаласы).

9. «Соттардың азаматтық іс жүргізу заңнамасының кейбір нормаларын қолдануы туралы" Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2003 жылғы 20 наурыздағы № 2 Нормативтік Қаулысы // ҚР Жоғарғы Сотының Бюллетені. – 2003. – № 4. – С. 17-22 (ред. 20.05.2016 қаласы)

10. «Мемлекеттік сатыпалуды жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 жылғы 11 желтоқсандағы № 648 Бұйрығы // http://adilet.zan.kz/rus/docs/V1500012590 бұл ескертуді дәлдеп ауыстыру қажет

11. Ақмола облысының Мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының мұрағаты. - 2008. - № 2-814 іс.

12. Ковалева С. Н. талап арыз өндірісінде сот шешімін шығармай азаматтық істердің аяқталуы: Автореф. дис.... канд. юрид. ғылым. - Харьков, 1968. - 31 Б.

13. Dougherty C. Introduction to Econometrics. - Oxford University Press, 2011. - Fourth edition. – 336 p.

14. КотланИ., Machova Z. World tax index: methodology and data / / Danube. LawandEconomicsReview. – 2012. – № 2. - С. 2. - С. 3. 19-33.

15. Мейрманов С. Т. Қазақстан Республикасының қауіпсіздігі контекстінде көші-қон саясатын қалыптастыру мәселелері. - Алматы, 2005. -170 Б.11 Ақмола облысының Мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының мұрағаты. - 2008. - № 2-814 іс.

16. Ковалева С. Н. Талап арыз өндірісінде сот шешімін шығармай азаматтық істердің аяқталуы: Автореф. дис.... канд. юрид. ғылым. - Харьков, 1968. - 31 б.

17. Dougherty C. Introduction to Econometrics. - Oxford University Press, 2011. - Fourth edition. – 336 p.

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

Дипломдық жұмысқа
ПІКІР

_____(Т.А.Ә.), студенттіңтоп_____
мамандығы бойынша _____
тақырыбына: «_____»

1. **Тақырыптың өзектілігі, диплом мазмұнының зерттеу тақырыбына және бекітілген тапсырмаға сәйкестігі**. Денсаулық сақтау жүйесінің қажеттіліктеріне сүйене отырып, осы тақырыпты әзірлеу қажеттілігі.

2. **Жұмыс құрылымының негізгі ерекшеліктері, бөлімдердің (тараулардың) қысқаша сипаттамасы**, жұмыс тақырыбының бөлім мазмұнына сәйкестігі. Тақырыптың қажетті сұрақтарын толық баяндау.

3. **Тақырып сұрақтарын баяндаудың теориялық негізділігі,** әдеби көздерді қолдана білу. Зерттеу тақырыбына көздердің сәйкестігі.

4. **Практикалық материалды талдау әдістерін меңгеру дәрежесі**: тереңдік, жүйелілік, есептілікті қолдана білу.

5. **Практикалық деректерд іқолдану көлемі, оларды талдау сапасы**. Екінші ақпаратты сыни бағалау қабілеті, автордың өз тұжырымдары мен ұсыныстарының болуы.

6. **Дипломдық жұмыстарға қойылатын талаптарға жалпы сәйкестік** (мазмұны, көлемі, ресімделуі бойынша).

7. **Жұмыстың оң және теріс жақтарының сипаттамасы**, кемшіліктер, қателер.

8. **Қорғауға жіберу бойынша ұсыныстар**:

Дипломдық жұмыс дипломдық жұмыстарға қойылатын талаптарға сәйкес келеді (сәйкес келмейді) және мемлекеттік аттестаттау комиссиясының отырысында қорғауға жіберіледі (рұқсат етілмейді)

Ғылыми жетекшісі _____ А. Тегі
ғылыми дәрежесі, атағы (қолы)

«_____» _____ 20__ж.

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

Дипломдық жұмысқа
РЕЦЕНЗИЯ

_____
(Т.А.Ә.)

студенттің тобы _____
мамандығы _____
тақырыбына: «_____»

Бұдан әрі рецензия қоса берілген схема бойынша жазылады:

1. **Тақырыптың өзектілігі, денсаулық сақтаудың даму үрдістеріне сәйкестігі. Баяндаудың қисындылығы**: диплом құрылымының қисындылығы, параграфтар мен тараулар арасындағы айқын байланыстың болуы, параграфтар мен тараулардың соңында қорытындылардың болуы.
2. **Жұмыс құрылымының негізгі ерекшеліктері, тақырыптың қажетті сұрақтарын толық баяндау.**
3. **Тақырып мәселелерін баяндаудың теориялық негізділігі:** зерделенетін құбылыстың негізгі тенденциялары мен заңдылықтарын көрсете білу, нәтижесінде проблемалар мен оң сәттер көрсетілген.
4. **Қарастырылып отырған тақырып шеңберінде қорытындылардың**, қорытындылардың және ұсыныстардың сәйкестігі, оларды нақты өмірде қолдану мүмкіндігі.
5. **Жүргізілген зерттеу нәтижелері бойынша материалды баяндауға**, автордың дербестігі мен жеке шығармашылығының қол жетімділік дәрежесі.
6. **Жұмыстың оң және теріс жақтарының сипаттамасы, кемшіліктер, қателер.**

Қорытынды рецензияда диплом жұмысының баллдық-рейтингтік жүйесі бойынша бағасы және оның авторына тиісті мамандық бойынша бакалавр академиялық дәрежесін беру туралы ұсыныс беріледі. *Мысалы:* А. А. Ивановтың дипломдық жұмысы қойылатын талаптарға сәйкес келеді, ал оның авторы А "өте жақсы" (100 балл) бағасына және оған бакалавр академиялық дәрежесін беруге лайық.

Рецензент
лауазымы және жұмыс орны
ғылыми дәрежесі, атағы _____ А. Тегі
(қолы)

М.О.

«____» _____20___

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

Кафедра меңгерушісі

_____

_____(Т.А.Ә)

магистрантан

_____

_____(Т.А.Ә)

мамандығы _____

бағыты _____

ӨТІНІШ

Магистрлік диссертацияның тақырыбын: (тұжырым оқу тіліне сәйкес қазақ / орыс / ағылшын тілінде болуы тиіс):

_____

_____

_____

(тақырыбы бекітілген тақырыпқа сәйкес болу керек)

және магистрлік диссертацияның жетекшісі

_____

(лауазымы, ғылыми дәрежесі және атағы, ТАӘ)

бекітуінізді сұраймын.

Магистрант _____ Т.А.Ә.

(қолы)

«____»_____ 20____ ж.

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

Магистрлік диссертацияға тапсырма

Магистранттың мамандығы _____

_____ **бағыт**

Т.А.Ә_____

Тақырыбына:_____

_____

тапсырманың берілген күні«_____»_____20__жыл

1. Библиографияны таңдау және зерттеу үшін жоспар құру«__»____20___
2. Ғылыми жетекшісі мен келісілген зерттеудің 1-ші бөлімін дайындау «__»_____20___.
3. Ғылыми жетекшісі мен келісілген зерттеудің 2-ші бөлімін дайындау «__»_____20___.
4. Ғылыми жетекшісі мен келісілген зерттеудің 3-ші бөлімін дайындау «__»_____20___.
5. Диссертацияны алдыңғы қорғауы _____
6. Антиплагиаттан және норма бақылаудан өткізу _____
7. Ғылыми жетекшінің пікірі бар дайын магистрлік диссертацияны ұсыну «__»_____20___.
8. Диссертацияны қорғауға 10 күнқалғанда баяндама мен презентация дайындау.

Кафедра меңгерушісі _____ (қолы) А. Тегі
ғылыми дәрежесі, атағы

Ғылыми жетекшісі _____ (қолы) А. Тегі
ғылыми дәрежесі, атағы

Тапсырманы магистрант _____ (қолы) А. Тегі
орындауға қабылдады

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ /

«_____» кафедрасы

УОЖ

«Қорғауға жіберілді»
Кафедра меңгерушісі /
_____ А. Тегі

«____»_____20____.

МАГИСТЕРЛІК ДИССЕРТАЦИЯ (20 кегль)
тақырыбына: (14 кегль)
«.....» (16 кегль)
Мамандығы_____ (14 кегль)
_____дәрежесі үшін

Орындады:
магистрант _____ А.Тегі (14 кегль)
(қолы, күні)

Ғылыми жетекші
м.ғ.д., профессор _____ А.Тегі (14 кегль)
(қолы, күні)

Нормобақылаушы: _____ А.Тегі (14 кегль)
(қолы, күні)

Алматы, 20__ (14 кегль)

МАЗМҰНЫ

	НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР	3
	БЕЛГІЛЕР ЖӘНЕ ҚЫСҚАРТУЛАР	4
	АНЫҚТАМАЛАР	5
	КІРІСПЕ	6
	НЕГІЗГІ БӨЛІМ	
1	Әдебиеттерге шолу	13
1.1		13
1.2		17
2	ОБЪЕКТІЛЕР, МАТЕРИАЛДАР, ЗЕРТТЕУ ӘДІСТЕРІ	24
	ӨЗ ЗЕРТТЕУЛЕРІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ	30
3		30
3.1		30
3.2		38
3.3		44
4		50
4.1		50
4.2		54
	ҚОРЫТЫНДЫ	60
	ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ	66
	ҚОСЫМША	74

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

магистранты _____
(ТАӘ)

«_____» **атты**
(магистрлік диссертацияның атауы)

магистрлік диссертациясына
ПІКІРІ

1. **Диссертацияның өзектілігі мен ғылыми жаңалығын негіздеу:** жұмыстың бұрын әзірленген аналогтардан принципті айырмашылығы.
2. **Диссертацияның мазмұнының жалпы бағасы:** оның жекелеген бағыттары: шешімдердің түп нұсқалығы, бөлімнен бөлімге өту логикасы, қорытындылар мен ұсыныстарды ңнегізділігі және т. б. бөлімдербойынша сипатталған.
3. **Магистрант-бітірушінің диссертацияның жалпы кестесін орындауда тәртіптілігінің сипаттамасы:** сондай-ақ магистранттың жеке жоспарына сәйкес диссертацияның бөлімдерін ұсыну мерзімдерін сақтау.
4. **Диссертацияның оң жақтарын және оның мазмұны мен ресімделуі бойынша ескертулерді**, диссертацияны ықтимал пысықтау бойынша ұсыныстарды, бірлескен жұмыс кезеңінде ғылыми жетекшінің жойылған ескертулерінің тізбесін сипаттау және тұжырымдау.
5. **Алынған әсердіңіс-шараларын енгізудің орындылығы туралы бағалау**: диссертацияның нәтижелерін практикалық денсаулық сақтауға және оқу процесіне енгізу саласын кеңейту бойынша ұсыныстар.
6. **Магистрлік диссертацияларға қойылатын талаптарға жалпы сәйкестігі** (мазмұны, көлемі, ресімделуі бойынша).
7. **Автордың жеке шығармашылығының дербестік дәрежесі**.
8. **Қорғауға жіберу бойынша ұсыныстар.**

Магистрлік диссертация магистрлік диссертацияларға қойылатын талаптарға сәйкес келеді (сәйкес келмейді) және мемлекеттік аттестаттау комиссиясының отырысында қорғауға жіберіледі (рұқсат етілмейді)

Ғылыми жетекшісі _____ А. Тегі
ғылыми дәрежесі, атағы
(қолы)

«_____» _____ 20__

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

_____ мамандығының

магистранты _____
(ТАӘ)

«_____» атты
(магистрлік диссертацияның атауы)

магистрлік диссертациясына
РЕЦЕНЗИЯ

Рецензияда келесі сұрақтарды көрсету ұсынылады:

1. **Теориялық және практикалық тұрғыдан зерттеудің өзектілігі мен маңыздылығы**: тақырыптың немесе оның жеке бөлімдерінің жаңалығы.
2. **Жұмыс құрылымы мен оның жеке бөлімдерінің қысқаша сипаттамасы**.
3. **Жұмыстың артықшылықтары:** қызықты материалдар, ережелер, қорытындылар магистранттың дербестігі, оның эрудициясы, өзіндік ойлауы, білімі
4. **Магистрант жасаған ұсыныстар мен қорытындыларды талдау:** бұл тұжырымдар практикалық маңызы бар ма, дәрігердің практикалық қызметінде қолданылуы мүмкін бе, жариялануы, енгізілуі, конкурсқа және т. б.
5. **Жұмыстың кемшіліктері (мазмұны және ресімделуі бойынша).**
6. **Ғылыми-зерттеу жұмыстарының осы түріне қойылатын талаптарға сәйкес**: магистрлік жұмыс туралы жалпы қорытынды.
7. **Магистрлік зерттеуді әдістемелік әзірлеу**, практикаға, оқу процесіне енгізу, жариялау және т. б. түрінде пайдаланудың орындылығы мен мүмкіндігін негіздеу.
8. **Магистрлік жұмысты бағалау бойынша рецензентке ұсыныстар**.

Қорытынды рецензияда диссертацияға баға және медицина ғылымдарының магистрі академиялық дәрежесін беру туралы ұсыныстар беріледі.

Пікір беруші
лауазымы және жұмыс орны
ғылыми дәрежесі, атағы _____ А. Тегі
(қолы)

М.О.

«____» _____20___

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

Заведующему кафедрой

_____
(Ф.И.О)

_____

От студента _____
(Ф.И.О)

_____

группы _____

моб. тел. _____

Заявление

Прошу утвердить тему дипломной работы _____

_____

_____

_____
(название темы)

и назначить научным руководителем

_____
(ученая степень, звание, Ф.И.О. руководителя)

Студент _____ И. Фамилия
(Подпись)

«____»_____ 20____ г.

График
подготовки дипломной работы (проекта)

№ п/п	Наименование разделов, перечень разрабатываемых вопросов	Срок предоставления научному руководителю	Примечание
1	Подбор литературы, ее изучение и обработка. Составление библиографии по основным источникам.		
2	Составление плана дипломной работы и согласование его с руководителем.		
3	Разработка и представление на проверку первой главы.		
4	Накопление, систематизация и анализ практических материалов и.т.д.		
5	Согласование с руководителем выводов и предложений.		
6	Переработка (доработка) дипломной работы в соответствии с замечаниями. Представление на кафедру в окончательном виде.		
7	Прохождение антиплагиата и нормоконтроля		
8	Ознакомление с отзывом и рецензией.		
9	Завершение подготовки к защите с учетом отзыва и рецензии.		

Заведующий кафедрой _____ И. Фамилия
(подпись)
ученая степень, звание,

Научный руководитель _____ И. Фамилия
(подпись)
ученая степень, звание,

Задание принял к исполнению студент _____ И. Фамилия
(подпись)

«____»_____20___

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

ЗАДАНИЕ
на выполнение дипломной работы

Студенту (ке) _____

Тема дипломной работы _____

ГРАФИК ВЫПОЛНЕНИЯ ДИПЛОМНОЙ РАБОТЫ

№	Наименование разделов	Сроки сдачи руководителю	Подпись научного руководителя о готовности
1	Выбор темы дипломной работы. Получение дипломного задания	___ «__»____20__.	
2	Разработка задания на выполнение дипломной работы	___ «__»____20__.	
3	Подбор теоретического материала по теме дипломной работы	___ «__»____20__.	
4	Написание 1 главы (теоретической) дипломной работы (2-3 параграфа)	___ «__»____20__.	
5	Написание 2 главы (аналитической) дипломной работы (2-3 параграфа)	___ «__»____20__.	
6	Согласование выполненной Главы 1 и 2 дипломной работы с научным руководителем	___ «__»____20__.	
7	Подбор практического материала, систематизация теоретического и практического материала на основании прохождения преддипломной практики	___ «__»____20__.	
8	Написание 3 главы дипломной работы	___ «__»____20__.	
9	Представление научному руководителю окончательной версии дипломной работы	___ «__»____20__.	
10	Исправление замечаний научного руководителя и представление научному руководителю окончательной версии дипломной работы	___ «__»____20__.	
11	Проверка на предмет наличия или отсутствия плагиата, уникальность и нормоконтроль	___ «__»____20__.	
12	Повышение процента уникальности текста, исправление замечаний по нормоконтролю (в случае необходимости)	___ «__»____20__.	
13	Согласование текста доклада и презентации с научным руководителем	___ «__»____20__.	
14	Процедура предварительной защиты дипломной работы	___ «__»____20__.	
15	Направление дипломной работы научному руководителю для написания отзыва	___ «__»____20__.	
16	Направление дипломной работы на рецензию	___ «__»____20__.	
17	Оформление дипломной работы (распечатка, прошив, сбор документов, подписей и т.д.)	___ «__»____20__.	
18	Направление дипломной работы с отзывом и рецензией в ГАК (за день до защиты)	___ «__»____20__.	
19	Защита дипломной работы	___ «__»____20__.	

ПЕРЕЧЕНЬ ПОДЛЕЖАЩИХ РАЗРАБОТКЕ В ДИПЛОМНОЙ РАБОТЕ ВОПРОСОВ ИЛИ КРАТКОЕ СОДЕРЖАНИЕ ДИПЛОМНОЙ РАБОТЫ:

РЕКОМЕНДУЕМАЯ ОСНОВНАЯ ЛИТЕРАТУРА:

ОТМЕТКА СПЕЦИАЛИСТА, ПРОВОДЯЩЕГО ПРОВЕРКУ НА НАЛИЧИЕ / ОТСУТСТВИЕ ПЛАГИАТА И УНИКАЛЬНОСТЬ			
	%	_____	«___» _____ **20__ г.**
Ф.И.О. специалиста	% уникального текста	подпись	дата

ОТМЕТКА НОРМОКОНТРОЛЕРА ПО СООТВЕТСТВИЮ ДИПЛОМНОЙ РАБОТЫ ТРЕБОВАНИЯМ МЕТОДИЧЕСКИХ УКАЗАНИЙ			
	соответствует	_____	«___» _____ **20__ г.**
Ф.И.О. нормоконтролера	«соответствует» / «не соответствует»	подпись	дата

ПРОЦЕДУРА ПРЕДЗАЩИТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
заседания выпускающей кафедры

Замечания

По итогам заседания кафедра констатирует, что представленная для защиты дипломная (магистерская) работа носит самостоятельный характер и может быть допущена к защите

Ф.И.О. членов заседания	Допуск до защиты	подпись	дата
	допуск		«___» _____ **20__ г.**
	допуск		«___» _____ **20__ г.**
	допуск		«___» _____ **20__ г.**
	допуск		«___» _____ **20__ г.**
	допуск		«___» _____ **20__ г.**

Зав.кафедрой _____ (ФИО) _____ (подпись) «___»_____ (дата) 20__ .

Научный руководитель _____ (ФИО) _____ (подпись) «___»_____ (дата) 20__

Задание принял к исполнению

Студент (ка) _____ (ФИО) _____ (подпись) «___»_____ (дата) 20__

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Иванов И. И.

СОЦИАЛЬНО-ГИГИЕНИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ЗДОРОВЬЯ ЖИТЕЛЕЙ ГОРОДА АЛМАТЫ

ДИПЛОМНАЯ РАБОТА

специальность _____

Алматы, 20___

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Кафедра «_____»

«Допущен к защите»
Заведующая кафедрой
_____ (Ф.И.О)

ДИПЛОМНАЯ РАБОТА (20 кегль)
на тему: (14 кегль)
«.....» (16 кегль)
Специальность_____ (14 кегль)

Выполнил:
студент ____ курса _____ И.Фамилия (14 кегль)
(подпись, дата)
гр._____

Научный руководитель: _____ И.Фамилия (14 кегль)
(подпись, дата)
д.м.н., профессор

Нормоконтролер: _____ И.Фамилия (14 кегль)
(подпись, дата)

Алматы, 20____ (14 кегль)

СОДЕРЖАНИЕ

	ЗАДАНИЕ ПО ВЫПОЛНЕНИЮ ДИПЛОМНОЙ РАБОТЫ	2
	НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ	4
	ОБОЗНАЧЕНИЯ И СОКРАЩЕНИЯ	5
	ОПРЕДЕЛЕНИЯ	6
	ВВЕДЕНИЕ	7
	ОСНОВНАЯ ЧАСТЬ	
1	ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ	10
2	ОБЪЕКТЫ, МАТЕРИАЛЫ, МЕТОДЫ ОБСЛЕДОВАНИЯ	18
	РЕЗУЛЬТАТЫ СОБСТВЕННЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ	24
3		24
3.1		24
3.2		32
	ЗАКЛЮЧЕНИЕ	40
	СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ	44
	ПРИЛОЖЕНИЯ	48

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ

1. Мороз С.П. Инвестиционное право Республики Казахстан: Научное издание. – Алматы: НИИ частного права КазГЮУ, 2006. – 509 с.

2. Мухитдинов Н.Б., Мороз С.П. Горное право Республики Казахстан: Учебное пособие. – Алматы: Юрист, 2004. – 224 с.

3. Теория государства и права: Учебник / Под ред. Н.Г. Александрова. – М.: Юридическая литература, 1974. – 662 с.

4. Банковское право Российской Федерации. Особенная часть: Учебник / Отв. ред. Г.А. Тосунян. В 2-х т. – М.: Юристъ, 2002. – Т. II. – 783 с.

5. Толковый словарь русского языка / С.И. Ожегов, Н.Ю. Шведова. – М.: Азбуковник, 2000. – 940 с.

6. Бакаева О.Ю., Матвиенко Г.В. Таможенные органы Российской Федерации как субъекты таможенного права // Таможенное право. – 2003. – № 3. – С. 51-91.

7. Жансеитов Н.Н. Проблемы совершенствования законодательства в сфере приватизации // Актуальные проблемы современного гражданского права: Сб. материалов ежегод. респуб. науч.-теорет. конфер. аспирантов и соискателей / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – В 2-х т. – Алматы: КазГЮУ, 2002. – Т. I. – С. 126-130.

8. Закон Республики Казахстан от 6 апреля 2016 года № 480-V ЗРК «О правовых актах» // Казахстанская правда. – 08.04.2016. – № 66 (28192) (в ред. 06.04.2016 г.).

9. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 20 марта 2003 года № 2 «О применении судами некоторых норм гражданского процессуального законодательства» // Бюллетень Верховного Суда РК. – 2003. – № 4. – С.17-22 (в ред. 20.05.2016 г.).

10. Приказ Министра финансов Республики Казахстан от 11 декабря 2015 года № 648 «Об утверждении Правил осуществления государственных закупок» // http://adilet.zan.kz/rus/docs/V1500012590 (в ред. 29.02.2016 г.).

11. Архив Специализированного межрайонного экономического суда Акмолинской области. – 2008. – Дело № 2-814.

12. Ковалева Е.Н. Окончание гражданских дел без вынесения судебного решения в исковом производстве: Автореф. дис.… канд. юрид. наук. – Харьков, 1968. – 31 с.

13. Dougherty C. Introduction to Econometrics. – Oxford University Press, 2011. – Fourth edition. – 336 p.

14. Kotlan I., Machova Z. World tax index: methodology and data // Danube. Law and Economics Review. – 2012. – № 2. – P. 19-33.

15. Мейірманов С.Т. Қазақстан Республикасының қауіпсіздігі контекстіндегі миграциялық саясаттың қалыптасу мәселелері. – Алматы, 2005. –170 б.

16. Нұрмашев Ү.Ө. Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу құқығы: Оқу құралы. – Алматы: Жеті жарғы, 2008. – 368 б.

17. Бабажанова Ж.А. Халықтың көші-қонының сапалы құрылымын бағалау әдістемесі // Поиск. – 2003. – № 4. – С. 30.

18. Қазақстан Республикасының Конституциясы *(1995 жылғы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған) // http://adilet.zan.kz (2017.10.03. берілген* өзгерістер мен толықтыруларымен.

19. Жедел-іздестіру қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 15 қыркүйектегі № 154-XIII Заңы // *http://adilet.zan.kz* (2017.21.12. берілген өзгерістер мен толықтыруларымен

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

ОТЗЫВ

на дипломную работу

_____(Ф.И.О.), студента (ки) гр._____

по специальности _____

на тему: «_____»

1. **Актуальность темы:** соответствие содержания диплома теме исследования и утвержденному заданию. Необходимость разработки данной темы.

2. **Основные особенности структуры работы**: краткая характеристика разделов (глав), соответствие темы работы содержанию разделов. Полнота изложения.

3. **Теоретическая обоснованность изложения вопросов темы**: умение использовать литературные источники. **Соответствие источников теме исследования.**

4. **Степень владения методами анализа практического материала**: глубина, системность, умение использовать отчетность.

5. **Объем применения практических данных, качество их анализа:** способность критически оценивать вторичную информацию, наличие собственных выводов и предложений автора.

6. **Общее соответствие требованиям, предъявляемым к дипломным работам** (по содержанию, объему, оформлению).

7. **Характеристика положительных и отрицательных сторон работы**, недостатки, ошибки.

8. **Рекомендации** по допуску к защите:

Дипломная работа соответствует (не соответствует) требованиям, предъявляемым к дипломным работам и допускается (не допускается) к защите на заседании государственной аттестационной комиссии

Научный руководитель, ученая степень, звание, _____ (подпись) И. Фамилия

«_____» _____ 20__

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

РЕЦЕНЗИЯ

на дипломную работу

_____ (Ф.И.О.),

студента (ки) гр._____

по специальности _____

на тему: «_____»

Далее рецензия пишется по прилагаемой схеме:

1. **Актуальность темы, соответствие тенденциям развития здравоохранения. Логичность изложения**: логичность структуры диплома, наличие очевидной связи между параграфами и главами, присутствие выводов в конце параграфов и глав.
2. **Основные особенности структуры работы, полнота изложения необходимых вопросов темы**.
3. **Теоретическая обоснованность изложения вопросов темы:** умение отразить основные тенденции и закономерности изучаемого явления, в результате которых выделены проблемы и положительные моменты.
4. **Соответствие обобщений, выводов и предложений в рамках рассматриваемой темы:** возможность их применения в реальной жизни.
5. **Степень доступности изложения материала** самостоятельности и индивидуального творчества автора по результатам проведенного исследования.
6. **Характеристика положительных и отрицательных сторон работы, недостатки, ошибки**.

В заключение в рецензии дается оценка дипломной работы по балльно-рейтинговой системе и рекомендация по присвоению ее автору академической степени бакалавра по соответствующей специальности. *Пример:* Дипломная работы Иванова А.А. соответствует предъявляемым требованиям, а ее автор заслуживает оценку А «Отлично» (100 баллов), и присвоения ей (ему) академической степени бакалавра.

Рецензент
должность и место работы,
ученая степень, звание, _____ И. Фамилия
(подпись)

М.П.

«_____» _____ 20__

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

Заведующему кафедрой

_____
(Ф.И.О)

_____

От магистранта

_____
(Ф.И.О)

специальность _____

направление _____

ЗАЯВЛЕНИЕ

Прошу Вас утвердить тему магистерской диссертации: (формулировка должна быть на казахском / русском / английском языке в соответствии с языком обучения):

_____

_____

_____
(тема должна быть выбрана из утвержденной тематики)

Руководителем магистерской диссертации назначить

_____
(должность, ученая степень и звание, ФИО)

Магистрант _____ Ф.И.О.
(подпись)

«____»_____ 20____

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

Задание на магистерскую диссертацию

магистранта специальности _____

_____**направления**

Ф.И.О._____

На тему:_____

_____

дата выдачи задания «_____»_____20__год

1. Подобрать библиографию и составить план для исследования до «__»____20___
2. Подготовить 1-й раздел исследования, согласованный с научным руководителем до «__»_____ 20___.
3. Подготовить 2-й раздел исследования, согласованный с научным руководителем до «__»_____ 20___.
4. Сдать 3-й раздел магистерской диссертации, согласованный с научным руководителем до «__»_____ 20___.
5. Предзащита диссертации «__»_____ 20___.
6. Прохождение антиплагиата и нормоконтроля с «__»_____20___.
7. Представление готовой магистерской диссертации с отзывом научного руководителя до «__»_____ 20___.
8. Подготовить доклад и презентацию для защиты диссертации за 10 дней до защиты.

Заведующий кафедрой _____ И. Фамилия
(подпись)
ученая степень, звание,

Научный руководитель _____ И. Фамилия
(подпись)
ученая степень, звание,

Задание принял к исполнению магистрант _____ И. Фамилия
(подпись)

«____»_____20___

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Кафедра «_____»

УДК

«Допущен к защите»
Заведующий кафедрой
_____ И. Фамилия

«____»_____20____.

МАГИСТЕРСКАЯ ДИССЕРТАЦИЯ (20 кегль)
на тему: (14 кегль)
«.....» (16 кегль)
специальность_____ (14 кегль)
на соискание степени_____

Выполнил (а):
магистрант _____ И. Фамилия (14 кегль)
(подпись, дата)

Научный руководитель:
д.м.н., профессор _____ И. Фамилия (14 кегль)
(подпись, дата)

Нормоконтролер: _____ И. Фамилия (14 кегль)
(подпись, дата)

Алматы, 20__ (14 кегль)

СОДЕРЖАНИЕ

	НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ	3
	ОБОЗНАЧЕНИЯ И СОКРАЩЕНИЯ	4
	ОПРЕДЕЛЕНИЯ	5
	ВВЕДЕНИЕ	6
	ОСНОВНАЯ ЧАСТЬ	
1	Обзор литературы	13
1.1		13
1.2		17
2	ОБЪЕКТЫ, МАТЕРИАЛЫ, МЕТОДЫ ОБСЛЕДОВАНИЯ	24
	РЕЗУЛЬТАТЫ СОБСТВЕННЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ	30
3		30
3.1		30
3.2		38
3.3		42
4		48
4.1		48
4.2		58
	ЗАКЛЮЧЕНИЕ	62
	СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ	70
	ПРИЛОЖЕНИЯ	76

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

ОТЗЫВ
научного руководителя
на магистерскую диссертацию магистранта

_____
(фамилия, имя, отчество)

по специальности _____

на тему: «_____**»**

1. **Обоснование актуальности диссертации и научной новизны**, принципиальное отличие работы от ранее разработанных аналогов.
2. **Общая оценка содержания диссертации с описанием ее отдельных направлений по разделам:** оригинальности решений, логики переходов от раздела к разделу, обоснованности выводов и предложений и т.д.
3. **Характеристика дисциплинированности магистранта-выпускника в выполнении общего графика диссертации**, а также соблюдение им сроков представления разделов диссертации в соответствии с индивидуальным планом магистранта.
4. **Описание и формулировка положительных сторон диссертации и замечаний по её содержанию и оформлению**, рекомендации по возможной доработке диссертации, перечень устраненных замечаний научного руководителя в период совместной работы.
5. **Оценка о целесообразности внедрения мероприятий, полученного эффекта, рекомендации по расширению области внедрения результатов диссертации** в практическое здравоохранение и в учебный процесс.
6. **Общее соответствие требованиям, предъявляемым к магистерским диссертациям** (по содержанию, объему, оформлению).
7. **Степень самостоятельности индивидуального творчества автора**.
8. **Рекомендации по допуску к защите:**

Магистерская диссертация соответствует (не соответствует) требованиям, предъявляемым к магистерским диссертациям и допускается (не допускается) к защите на заседании государственной аттестационной комиссии

Научный руководитель, _____ И. Фамилия
ученая степень, звание, (подпись)

«_____» _____ 20__

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

РЕЦЕНЗИЯ

на магистерскую диссертацию

магистранта_____
(фамилия, имя, отчество)

по специальности _____

на тему: «_____**»**

В рецензии рекомендуется отразить следующие вопросы:

1. **Степень актуальности и значимости исследования** в теоретическом и практическом плане, новизны темы или отдельных ее разделов.
2. **Краткую характеристику структуры работы и отдельных ее разделов**.
3. **Достоинства работы:** интересные материалы, положения, выводы, в которых проявились самостоятельность магистранта, его эрудиция, оригинальное мышление, знание
4. **Практическую значимость предложений и выводов, сделанных магистрантом:** имеют ли эти выводы, могут ли быть использованы в практической деятельности врача, опубликованы, внедрены, представлены на конкурс и т.п.
5. **Недостатки работы** (как по содержанию, так и по оформлению).
6. **Общий вывод о магистерской работе**: в соответствии с предъявляемыми к данному виду научно-исследовательских работ требованиями.
7. **Обоснование целесообразности и возможности использования магистерского исследования** в виде методической разработки, внедрения в практику, учебный процесс, публикации и т.д.
8. **Рекомендации рецензенту по оценке магистерской работы**.

В заключение в рецензии дается оценка диссертации и рекомендации о присвоении академической степени магистра медицинских наук.

Рецензент
должность и место работы,
ученая степень, звание, _____ И. Фамилия
(подпись)

М.П.

«_____» _____ 20__

Келісу парағы /
Лист согласования

Лауазымы / Должность	Қолы / Подпись	Күні / Дата	Аты-жөні / И. Фамилия
1	2	3	4
АЖ жөніндегі проректоры / Проректор по академической деятельности		25.12.19	Ш. Садыкова
Докторантура және магистратура бөлімінің бастығы / Начальник отдела магистратуры и докторантуры		24.12.19	Г. Шокарева
ОМБ бастығы / Начальник УМО		24.12.19	Б. Бакирова
ОПЖжББ бастығы / Начальник ОПиКУП		24.12.19	Р. Махашова
Заң кеңесшісі / Юрисконсульт			Н. Панченко
СМЖ бөлімінің бастығы / Начальник отдела СМК		23.12.19	М. Кадылбекова
СМЖ бөлімінің тәуекелдерді басқару бойынша бас маманы / Главный специалист по управлению рисками отдела СМК		23.12.19	А. Бисмельдинова

Аударды / Перевел		
Аға оқытушы / Ст.преподаватель	(қолы / подпись)	М. Калимолдин

Прошито и пронумеровано

Количество листов 88

27 ДЕК 2019

(подпись, дата) Бисмильдинова А.Д. (расшифровка подписи)